

ELŐFIZETÉS

HELYBEN:

Egy évre ..... 24 korona.
Egy hónapra ..... 2 korona.

VIDÉKEN:

Egy évre ..... 26 korona.
Egy hónapra ..... 2 k. 40 f.

HIRDETÉSEK:

4-hasábos petit sor egyszer 20 fillér,
minden következőnél 16 fillér.

Nyitólír sora 40 fillér

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

Arad és csanádi egyesült
újságok palotájában.
TELEFON-SZÁM: 107.

KIADÓHIVATAL:

Arad Nyomda Részvény-
Társaság.

József főherceg-ut 22. sz.
TELEFON-SZÁM: 151.

Arad, 1904.

FELELŐS SZERKESZTŐ:

Stauber József.

Péntek, január 22.

Mai számunk főbb közleményei:

Venereltek: A vízvezetési mizériák.
A képviselőház ülése.
Cölöpök a közigazgatásban.
Vihar a Házban.
Bűnbe tévedt katonatiszt.
Politikai események.
Az új katolikus templom.
A kisasszony-leleség.
Rablás a gyorsvonaton.
Az elmaradt kézfogó.
Lengyel Zoltán a mentelmi-bizottság előtt.
Egy művész-pár válópőre.
Tárca: Hihető? Írta: Kóbor Tamás.
Regény-Csarnok: Az Antikrisztus esodái.
Írta: Lagerlöf Zelma.

A vízvezetési mizériák.

Arad, január 21.

Valahányszor a vízvezeték kerül szóba, ezzel együtt mindannyiszor önkéntelenül fölmerülnek az aradi polgár előtt azok a mulasztások és balfogások, melyek e vállalat létesítése körül a város részéről történtek a múltban, és a melyek nála a vízvezeték iránt állandóan fenforognak a jelenben is.

Semmi sem jellemzi élesebben a két fél kölcsönös viszonyának áldatlan és vigasz nélküli természetét, mint az, hogy míg az egyik, a vízvezeték, a jelenlegi birtokolása és vezetésének körülményei közt, teljesen fejlődésképtelen, vagyis magyarán mondva élehetetlen, addig vele szemben a másik, a város a saját érdekei megóvása és ápolása körül végkép

tehetetlen; mert nem csak hogy az ellenőrzés szigorított kezelése által a szerződés nyújtotta kényszerítő eszközökkel nem él, de a megváltásban kínálkozó radikális orvoslattól is visszariad.

A vízvezetési vállalat az ő fogantatása bűneit vonszolja maga után örökös akadályaképpen produktív felvirágozhatásának. Egy vállalat, mely úgy lett finanszírozva, hogy részvénytőkéje sokkalta nagyobb, mint a mibe a létesítése került, úgy, hogy a mi jövedelem például a részvénytőkének 4 százalékát teszi, az a befektetett tőkének 8 százalékát képezné, az ilyen vállalat legyen szerény, és ne kínáljon a városnak részesedést a jövedelmeiből a polgárok bőrre, kiknek a világ legdrágább vizét szolgáltatja, mert hiszen a fogyasztás oly mérvű emelkedése, melyből a kecségtetésül fitogtatott részesedés kitelnék, soha, vagy csak évtizedek múlva állhatna be.

A vízvezeték drágán dolgozik, mert drágán vette meg magamagától a vállalatot, és nem akarózik annak fejlesztésére sem az árak jelentékenyebb leszállításával sem újabb befektetésekkel további áldozatokat kockáztatni. A szerződés a kikötött napi fogyasztás beálltának megfelelően hektoliterenként $\frac{1}{6}$, mond egy ötöd fillér árleszállítására kötelezi a vállalatot. Ez az eset most bekövetkezett. Bizonyára már régebben előrelátható volt az; mégis a társulat ezt a jelentéktelen árleszállítást, mely rövid haladék múltán

úgy is bekövetkezendő volt, ellenértékül jelölte meg annak ellenében, hogy a vízvezeték az Ujtelepre, a waggongyárat és a lencsházat befoglalva kiterjeszthesse. Most már, hogy a vizáraknak az egy ötöd fillérnyi leszállítása szerződészerű kötelességgé vált, azt kellene vélnünk, hogy a terjeszkedés engedélyének ellenében újabb árkedvezmény lenne a társulat részéről a városnak felajánlandó; ez azonban nem úgy van, sőt inkább most a társulat követel a várostól újabb szabaddalmakat és kedvezményeket annak fejében, hogy ő kegyes lesz a vízvezeték az Ujtelepre is kiterjeszteni.

Nem kevesebbet kér a társulat, mint azt, hogy a vízvezeték kiterjesztésével járó újabb tőkebefektetés fejében külön hátrányt nyerjen a megváltás szerződés szerű feltételein kívül; mert hát ez a befektetés esetleg nem kamatozik kellőleg, s akkor a jövedelmezőséghez képest történendő megváltás esetén kockáztatva lehetne.

Ebből eléggé kitűnik, hogy a vízvezetési társulattal a város valami — magára nézve hasznos — megállapodásra nem juthat. A társulat nem kockáztat, Arad város pedig nem lehet oly naiv, hogy egy oly vállalat fejlesztésének kockázatát vegye magára, a mely vállalat az ő drága szolgáltatása révén a város lakossága után él.

A vízvezetési társulat külön biztosíték nyújtása nélkül nem épít, nem kockáztat.

Hihető?

Írta: Kóbor Tamás.

Barnabás ur így adta elő az esetét, még pedig a bíró előtt, aki a válópőrt tárgyalta és könyök között erősítve, hogy igazat mond és körve-kéri a bírót, eskesse meg a gyermekeiére, akkor mindenki hinni fogja, amit így senki sem hisz el neki.

November első napjaiban kora reggel az irodámba mentem. A kapuban megálltam és néztem, nem lesz-e eső s ne menjek-e vissza esernyőért, mert új kalap volt a fejemen. Ekkor egy fiatal hölgy lépett a kapu elé, a ki a kiadó lakások céduláját olvasgatta. Hát lám, ha akartam volna is, lehetetlen volt, hogy meg ne lássam. De arra is esküszöm, hogy nem a férfi szemével néztem benne a nőt, hanem mint valaki, akinek azért van szeme, hogy lásson. De nem is tetszett, nem is volt okom, hogy más nőre nézzek, mert imádom a feleségemet s ha nem szeretném annyira, nem gördíténék akadályokat a válás elé. Ő a cédulákat nézte, én az eget, hogy lesz-e eső. Épen arra határoztam magamat, hogy mégis visszamegyek az esernyőért, mikor a hölgy váratlanul megszólított:

— Uram — szólt, — önnek olyan becsületes arca van, olyan tisztességesnek látszik, nem olyan, mint a férfiak rendszeren.

Ez mód nélkül bizelgett nekem s kalapomat megbillentve, mosolyogva mutatott nekem a jegygyűrűmet:

— A kisasszony tán tulacsúl, de annyi bizonyos, hogy feleséges ember vagyok, aki sohasem futkos idegen nők után.

— Hála Istennek, — mondta ő, — hogy ilyen férfiak is vannak.

Az én bűnöm, kérem, mindössze abból áll, hogy félig udvariasságból, félig kíváncsiságból, félig hiúságból — az ember szereti, ha dicsekszik az erényét — nem mentem vissza az esernyőért, hanem mivel ugyanabba az irányba tartott, a lánygal elindultam az irodám felé. Amiket beszélt, csodálattal és fölháborodással töltöttek el. Elmondtam, hogy egyedül áll a világon, mert mostoha szülei egy emberhez akarták férjhez adni, aki gazdag ugyan, de vén, utálatos és iszákos és már két feleséget temetett el, akik gyanus körülmények közt pusztultak el. Azt mesélték a kisvárosban, hogy félig agyonverte, félig megmérgezte őket. Tökéletesen értettem és helyeseltem, hogy ilyen emberhez nem ment hanem inkább eiment a mostoha háztól, ahol amúgy is csak szabadulni akartak tőle.

Es amit ezentúl beszélt, az a legnagyobb részvétel töltött el. Két hónap óta jár munka, valami foglalkozás után. A helyközvetítők ki-nevetik és ezt mondják: csak ne bolond, hogy dolgozni akar? Tudnak neki helyet, de olyat, ahol munka nincs, csak legyen szép és öltözzék drága ruhába. A kis hírdetések után csupa sértegetés az eredmény. Ahova elment, mindenütt azt mondták: ő, igen szivesen, övé a hely, de előbb jöjjön ennek vagy annak a

lakására, hogy a részleteket közelebről megbeszéljék. Az utcán utána járnak az emberek és alávaló ajánlatokat sugdosnak a fülébe. Két napja nem evett, tegnap az utcán összeesett, a mentők szállították el s adtak neki valami erős pálinkát, ami most is tartja benne az erőt. Alást végre kapott, egy konfekciós üzletben, mint pénztárosnő. De oda csak eisején lép be majdnem három hét múlva. Ha kibírja addig, jó, ha nem, hát akkor inkább elpusztul, de a becsületét föl nem áldozza.

En benne nem csak úgy reszkett a fölháborodás az ocsmány világ ellen s a részvét az iránt a szenvedő, erényes hölgy iránt, aki kész meghalni, éhen halni is a tisztességeért. Félve, há-ha megsértődnek, szóltam:

— Kisasszony, ön bizalmával tünnetett ki és maga is mondja, hogy engem nem olyannak tart, mint a többi. Ha rossz néven nem veszi, én egyszerű könyvelő vagyok, sok pénzem nincs, de ha elfogadja, felajánlanék némi kis kölcsönt, melyet akkor fizet vissza, amikor teheti.

— O, — szólt ő örömteli meglepetéssel, — öntől örömmel és hálával. Ön megmentett engem, uram, visszaadta bizalmamat az életemhez. Nagy hálával és köszönettel elfogadom ajánlatát.

S mivel én igen zseniális ember vagyok, hát egy kapu alá léptem vele s átadtam neki tíz forintot. Boldogan és hálálkodva vette át a pénzt, csakugy reszkett az örömtől. Én pedig a jótett mennyei érzésével léptem ki a kapu alól, ott melegen megfogta a kezemet, el-

Ebben ki van fejezve a fejlődésképtelen meddőség, éhletlenség, melyet elmékedésünk elején érintettünk. Lehet, hogy a társulatnak saját szempontjából igaz van; de annál sürgősebb kötelesség hárul ennek tudatában a város vezetőségére, hogy a város egyik legfontosabb érdekét, a vizszolgáltatást kérdését a saját kezébe vegye, mert csak úgy oldhatja meg azt a város polgárságának javára.

A szerződés a megváltást a *jövedelmezőség* alapján szabja meg; ehhez kell a városnak ragaszkodnia, ezen alapon kell maradnia s a társulat kecsegtető kínálatát, hogy a vízvezetési művek a szerződési rendelkezésektől esetleg eltérő módzattal mellett is megváltassanak, nem szabad figyelembe vennie. Alljon a város előtt utelzőképen azon tény, hogy a vállalat részvénytőkéje nem fejezi ki hiven a létesítmény értékét; üzleti érték az, melyet nem kell, nem szabad a városnak megfizetnie.

A *jövedelmezőség* az egyedüli helyes és igazságos alapja a megváltásnak; ezen alapon kell azt haladéktalanul folyamatba tenni, mert hülyeség volna a város kockázatára a vízvezeték fejlesztési, s a saját kockázatával fokozott jövedelmezőség által még a megváltás összegét is saját kárára emelni. A vízvezetési társulat legujabb ajánlatára pedig úgy a tanácsnak, mint a különféle bizottságoknak, valamint a közgyűlésnek is csak egy válasza lehet: „Nem alkuszunk.”

Országgyűlés.

A képviselőház ülése.

— Az Aradi Közlöny távirati tudósítása. —

Budapest, január 21.

Az ülés ma csöndesen indult, de a beavattottak tudják, hogy gróf Tisza István miniszterelnök beszélni fog s felel azokra a támadásokra, melyekben Rakovszky István tegnap a dualizmust s a szabadelpvűpartot részesítette. Az ülésterem tehát jókor megtelik képviselőkkel s a jobboldalon zárt sorokban helyezkednek el az emberek.

Tisza csakugyan beszélt és beszédével nagy hatást ért el.

Az ülés végén az obstruktorok valóságos művihari támasztottak, mely gazdag volt derűs jelenetekben. Lengyel Zoltán is el kezdett ennek folyamán okvetetlenkedni, a miért Perczel Dezső elnök, ki az ülés második részét vezette, háromszor rendreutasította Lengyelt, majd a Ház hozzájárulásával átadta őt a mentelmi bizottságnak.

Részletes tudósításunk alább következik:

A képviselőház ülése január 21-én.

— Kezdeté d. e. 10 órakor. —

Elnök: Feilitzsch Arthur br.

Megnyitván az ülést, elnök jelenti, hogy a főrendiház változatlan szerkezetben, módosítás nélkül fogadta el a tisztviselői pótlékokról szóló javaslatot.

Ugron Gabor: Kéri az elnököt, hogy akként mondja ki a határozatot, hogy a főrendek a javaslatot eredeti szövegében szavazták meg.

Elnök: Azt hiszi, hogy az teljesen mindegy, akár így, akár úgy mondja ki a határozatot. (Helyeslés: a jobboldalon.) Következik a napirend.

(Az ujonc megajánlása.)

A napirend első szónoka:

Uray Imre, aki szokott humorizáló modorban kezd beszélni. Avval kezdi, hogy a miniszterelnök, mielőtt a bársony székbe került, sokszor fenyegetett a forradalommal. Evvel szemben szóló azt mondja, hogy a forradalmat mindig a jogtörő uralkodók csinálják. A forradalomtól tehát csak akkor kell félni, ha az uralkodó nem tiszteli a nemzet jogait.

A nemzeti jogokért küzdő kisded csapatot avval akarják diszkreditálni, hogy klerikálisnak nevezik. Amde a küzdők nem törődnek ezekkel a ráfogásokkal, s azt mondják: „Kicsiny vagyok én, majd megnövök én” és kiartanak. A kormány pedig nagyon téved, ha azt hiszi, hogy ez a tízenöt-husz ember, aki obstruál, egyszer csak el fog kopni. Szóló azt hiszi, hogy inkább a kormány fog elkopni a küzdelemben. Ha egy c-iga 1867-ben elindult volna Kecskemétről, már Pestre ért volna. A nemzeti jogok lassabban járnak, mint a csiga, hatvanhétben áhítólag elindultak Bécsből, de még ma is Bécsben vannak. (Derűtség.) Hanem a többség mégse csiga, ő legalább oroszlánnak tartja magát.

Ezután Tisza Istvánhoz fordul s azt mondja, hogy nem érti, hol szívtá magát tele osztrák szimpátiákkal: Mert azt érte, hogy a fiatal Andrassy Bécsben megtanulta az osztrák

szellemet a Luegerek és Pecsersák között. (Derűtség.)

Egy hang: Nem Pecsersa az, hanem Derschatta!

Uray Imre: Kérem, mindegy az! (Derűtség.) A szónok ezután Lengyelország sorsáról beszél s párhuzamot von s kitartásra buzdítja az obstrukciót. Utoljára határozati javaslatot nyújt be.

(A miniszterelnök beszéde.)

Uray Imre után, Tisza István gróf emelkedett szólásra, általános figyelem között, hogy a következő polemikus beszéddel tegye tönkre Rakovszky érveit.

Tisza István gróf: Rakovszky István tegnapi főszóalására akar reflektálni. Rakovszky a nála megszokott ügyességgel beszélt, de fölhasznált minden alkalmat, hogy az események tanulságait a maga politikai érdekei számára használja föl. (Helyeslés a jobboldalon.)

Nem akar bővebben foglalkozni avval, hogy Rakovszky miért támadta a sz. badelví pártot és a függetlenségi pártot, de kijelenti, hogy itt paktumról soha szó nem volt, csak arról, hogy a kibontakozás utjai közös meg egyezéssel megtalálassanak. Az erre vonatkozó meg egyezések csak az adott szó erejével s nem a politikai paktum erejével bírnak. Azokra a nyilatkozatokra sem akar visszatérni, amiket Pitreich mondott, mert ez teljesen fölösleges tüntetésszámba menne tőle, aki mindig iparkodni fog megvédeni a magyar állam jogait. (Helyeslés.)

Fölzárolásának tulajdonképeni tárgya az, hogy állást foglaljon Rakovszky azon állításával szemben, hogy a dualizmus csődje beállt s hogy rámutasson arra, miszerint teljesen irrevelans Magyarországra nézve, hogy az osztrák törvényhozás mennyi hadügyi felségjogot elapít meg. Itt azonban erről nincs szó. Rakovszky szándékosan gabalyította össze Derschatta nyilatkozatait a Pitreichével, amiből nyilvánvaló a szándék. Az, hogy egy politikai akció számára alapot teremtsen. (Elnök helyeslés jobboldalon.)

Az igazi nemzeti szempontok figyelembe vétele vitte rá az ellenzék nagy részét, hogy az obstrukciót abban hagyja. (Nagy zaj.)

Elnök: Figyelmezteti a képviselőket, hogy a szónokot hallgassák meg.

Kubik Béla: En! A tuloldalnak mondja ezt.

Elnök: Rendre utasítja Kubikot.

Kubik Béla: Szolgálnak csak! Nekem van igazam!

Elnök: Ujból rendre utasítja Kubikot. (Nagy zaj.)

Tisza István: Az obstrukció tehát csak azoknak a műve ma, akik nem csinálnak lelkiismereti kérdést abból, hogy a parlament rizmust tönkre tegyék. Az obstrukció ma veszedelmes merényletnél nem egyéb. (Nagy zaj.)

kérte a címét, hogy tudja, hová küldje a pénzt és ezzel ment.

En nem láttam, de ha láttam volna is, akkor se törődtem volna vele, hogy sógorom, felesége, akkora a túlsó oda on ment és látom a német azzal a lányával a kapuból kilépni, aki a pénzt akkor gyűre bugyilarsába s mellette a nevezetemet, melyre az iródat címet írtam, mert a tíz forint miatt a esetet titkolni akarom a feleségem előtt. Nem akarok most véleményem mondani a sógoromról, de mégis nem társja, hogy azóta magyarán hatatlan hidegséggel bánt vel-m s egyre célzásokat tett a muszai férjeiről, akik ledér teremtésekkel még fényes nappal is, kapuajtásban állnak.

En az eset-t szinte el is feledtem már, mikor egyszer levelet kaptam, kicsi kis női irással. Abban az volt mondva, hogy a ma bölgy, kinek életem megmórtien, elfoglalta az ártalmelyről akkor szólt, de két nap múlva azt is kénytelen volt ohagny, mert az üze vezető is üldözte a jas szerelmi ajánlatokkal. De van neki már egy másik állása egy porce án kereskedésben, melynek özvegy a-szony a tulajdonosa, oda k t hé mu va be ep. addig pedig, hogy legyen mitől jenni, hályim-t az én nemes lelkemhez folyamodok.

Kissé s vanu arccal adtam át a hordárnak, ak a levelet hozta, maab tíz forintot. Me s int úgy hozta a fátum, hogy ugyanakkor érte a jött a feleségem, minden délelben értam ön, ltti, min a hordár ak adtam a levelet, a kapu levelet pedig a übe hanyom

— Mi volt az, — kérde — kinek küldtél hordárral levelet?

— Eh — dadogtam — egy barátom küldte, tiz forintot kér kölcsön, de én nem adtam neki.

— Ugy, mondja a feleségem s fölveszi a borítékot, a mely még a földön hevert — a te barátodnak barátnői írása van. Mutasd csak a tartódat!

Velem fordult a világ, a feleségem mindig tudta, hogy mennyi pén van nálam, mondta és konstata, hogy tiz forint hiánylik.

— Pénzt küldtél asszonynak! — kiáltotta — megcsalasz.

És üdöztem égre-földre, hogy téved. Igaz, a pénzt a küldtem, ezt el akartam előtte hallgatni, de szó sincs asszonyról kalandról.

Ujzinte hangom, igaz érzésem akkor meggyőzte. En pedig már félül kezdtem ezek után s elhatároztam, hogy írok annak a högynek, kérvén őt, hogy ez-ntul hagyjon békén, a huz forintra sem reflektálok többé. De nem tudtam sem a nevét, sem a címét.

Othon pedig különös nyugtalanság kapott lábra. Éreztem, hogy feleségem megfigyel és sógorom egyre mesélte az eseteket a dözsödő, kegyenc férjeiről, akik ledér nőszemélyekre költik a pénzüket.

Két hét múltán megint jött levél, ezúttal postán. Itt már a porce lán ízet is bűnök tanýája volt, ezt az állást azért vesztette el, mert az özvegy asszony tulajdonosnak volt egy imádója, akire feltakonykedett. Mikor az első ór lépett a boltba és nyájasan nézett reá, az öz

vegyasszony kibocsátotta, azt mondván, hogy tulajdoson szép, majd inkább csunya leányt fog akceptálni.

De pénzt most már nem kér, mert nem akar visszahúzni a jószágommal és be akarja bizonyítani önzetlenségét. Nagyon sokszor gondoltam és nagy szenvedé-ében csak az vigasztaltja, hogy ilyen jó, ilyen nemes ember is van a világon. Nem írhat mindentide, de valami nagy titka van, amit vel-m közölni akar. Ezért arra kér, adjak neki módot, hogy néhány percre velem találkozzék. Ha h loap délután félháromkor a Kossuth-u cába meának — ott meg várni. De okvetlenül jöjjen, különben eddigi jószágom inkább ártott, mint használt neki.

Hát kérem, én felig bosszankodtam ezen a le éen, de másrészt örült m neki, mert végre módomban lesz véget vetni ennek a különös viszonynak, mely ártatlanul kitett engem a gyanúnak s talan a veszedelemnek is. Ár atlanságo a érzetében nem is sokat gondoltam másnap a dologra De azt em gondoltam, hogy feleségem állandó felügyelet alatt tart s hogy mire én bazaarém, ő már tudta, hogy női irással ismét levelet kaptam a hivataiba.

— Nincs semmi újság? — kerdezte élesen.

En elpörcültam és azt mondtam: nincs.

Többet nem is szólt.

Es én másnap kissé idegesen siettem az ebédől és azt mondtam, félháromkor már az írodában kell lennem, az igazgató ur b rendelt. És siettem a Kossuth-u-cába. Az én ismeretlen pártfogoltam már ott volt, de megváltom,

Ha elismeri is szóló, hogy bizonyos nemzeti jogok védelmére ellehet menni a legszélső határig, de a parlamentarizmust szétrombolni nem szabad. Nem tudja, hogy kap-e az obstrukció újabb segítséget, de előre mondja, hogy a parlamentarizmust rombolják le azok, a kik az obstrukció támogatását ígérve, frivol játékot űznek. (Nagy zaj. Élénk helyeslés jobbról.)

Mikor a miniszterelnöki székbe ült, az volt törekvése, hogy visszavezesse az országot az alkotmányosság útjaira s hogy aztán az ország jogait fejlessze. Bizott benne, hogy e törekvésében a pártok támogatni fogják. Ha azt hiszik, hogy megkezdett útjáról visszariadnak, tévednek. O rendületlenül halad előre. (Perczig tartó taps és éljenzés a jobboldalon.)

Rakovszky István: Személyes kérdésben szól s tiltakozik az ellen, hogy ő csak össze akarta volna gabalyítani a kérdést.

Tisza István gróf: Újból hangsúlyozza, hogy jogilag semmi hatálya nincs annak, amit Ausztriában mondtak.

Elnök: Tíz perc szünetet ad a Háznak.

(Saághy hattyu-dala.)

Perczel Dezső foglalta el szünet után az elnöki széket.

Saághy Gyula kért elsőnek szól és az ő megszokott modorában közel két óra hosszágú beszélt. Többek közt azt mondotta, hogy **Pitreich** közös hadügyminiszter beszéde bizonyított arra, hogy **Tisza** félrevezette a parlamentet, mert most küldt, hogy a katonai reformok megvalósítására biztos garanciát nem tud nyújtani. Bizonyítani igyekszik szóló, hogy **Pitreich** beszéde és a szabadelvű párt katonai programja nem fedik egymást.

Majd azon állítólagos hibákkal foglalkozik, miket **Tisza** a béke helyrehozása körül elkövetett. Azt mondja, hogy a békét csak az összes pártokkal való megegyezés után lehet elérni. Azt hiszi, hogy az erre való kísérletet ma sem volna késő megtenni.

Ezután az obstrukciókhoz fordul egy kérelemmel. Lehet — úgy mond — hogy ez politikai hattyu dala lesz, kéri tehát, hogy hallgassák meg, a mit mondani akar. Az obstrukció csak a legkritikább esetben érhet el pozitív eredményt s mindig csak az ultima ráció fegyvere lehet. Az ő véleménye szerint a jelenlegi obstrukcióval többet már nem lehet elérni, kéri tehát a harcoló ellenzéket, hogy az obstrukciót ne folytassa tovább.

Végül **Kovács Pál** beszélt s ez alatt nagy vihar tört ki, a miről lapunk más helyén hozunk tudósítást.

megdöbbenem és szégyeltem magamat, mert ki volt festve, mint az utcai hölgyek és valami riktó feltűnő toilletében volt. O azonban mosolygott és a kezét nyújtotta és olyan furcsán szorította meg.

— Köszönöm, hogy eljött — mondta jelentősen — valamit akartam önnek mondani, de nincs bátorságom hozzá, és szégyellem magamat.

— Csak mondja, mondja — siettettem, mert szerettem volna szabadulni ettől a kompromitáló társaságtól.

— Legyen — mondotta — ön olyan jó és nemes és látom, hogy már sehogy sem boldogulok ebben az ocsmány életben. Es én oly sokat gondolok önre és mindig az jut eszembe: csak nem vagyok szerelmes magába? Es arra gondoltam, ha meg nem őrizhetem becsületemet.

— Elég! — kiáltottam ekkor...

— On az igazgatója tehát ennek az urnak? — kiáltott ugyanekkor a feleségem s eltörte az esernyőjét ama hölgy hátán. Mellette állt a sógorom és isszonyuan föl volt háborodva. A népek összecsődültek s másnap az ujság tele volt az elpáholt szerető, meg a tetten kapott Don Juan hírével.

Es nekem emiatt keljen válnom a feleségemtől? Pedig nem bizonyíthatok semmit, mert az a hölgy eltűnt s csak a sógorom mondja, jól ismerte legénykorából, akkor az Abbázia kávéház kaszirosnöje volt.

TÁVIRATOK.

A háború.

London, január 21. A japán követ a Reuter ügynökség egy képviselőjével szemben kijelentette, hogy a helyzet, a mi Japant illeti, változatlan Japán vár még Oroszország válaszára. O a válasz tartalmát nem tudja. Épp oly kevésbé van tudomása arról a jelentésről, hogy Japán a válasz nem érkezése után hajlandó bizonyos napon akcióra lépni. Nehéz volna eldönteni, hogy mi volna a megfelelő határidő, a melyen belül Oroszország feleletének meg kellene érkezni.

London, január 21. A *Standardnak* tegnapi azt jelentik Tokióból, hogy a titkos tanács elfogadta azt a sürgős intézkedést, hogy a flottaállomások parancsnokai felhatalmazást nyerjenek idegen hajóknak a bonyodalom idején bizonyos kikötőkből való esetleg erőszak utján való visszatartására.

London, január 21. A *Daily Telegraph* jelentéi Tokióból tegnapi kelettel: Oroszország válaszáat e hó 21-ére várják.

Cölöpök a közigazgatásban.

(Vádat egy jegyző ellen.)

— Az *Aradi Közlöny* tudósítójától. —

Arad, január 21.

Még a múlt évben történt, hogy Aradvármegye törvényhatósága szabályrendeletet bocsájított ki, amelyben meghagyta a községeknek, hogy külső földeik határát cölöpökkel jelöljék meg. Ebből a szabályrendeletből keletkezett az az áldatlan viszálykodás, amely *Arad-Szt.-Márton* községének öt vagyonos polgára és *Hatzelhoffer* Adám községi jegyző között ütött ki, és amelynek utójátéka ma folyt le az aradi királyi törvényszék előtt.

Hatzelhoffer Adám tudniillik a községi képviselőtestület határozata folytán a *Seidner*-cégnél 10,000 darab cölöpöt rendelt, darabját harmincöt krajcárért. A *Seidner*-cég ezt a megrendelést pályázat nélkül kapta meg, mivel Aradvármegye hatósága, mint megbízható és olcsó szállítót, ezt ajánlotta községnek. A cég eleget tett a rendelésnek, és a cölöpök megérkeztek *Arad-Szt.-Mártonra*.

Ekkor *Karl Márton* és négy társa beadványt intézett Aradmegye főispánjához, amelyben azzal vádolták a jegyzőt, hogy a cölöpöket a képviselőtestület tudta és meghatalmazása nélkül, titokban, méreg drága áron vette meg, s ezzel a községet szándékosan megkárosította. A főispán áttette a panaszt a szolgabírói hatósághoz, amely azonnal megindította a jegyző ellen a fegyelmi eljárást, de semmi szabálytalanságot nem talált. A képviselőtestület ülésén vezetett jegyzőkönyvekből az tűnt ki, hogy *Hatzelhoffer* csak a határozatot hajtotta végre.

A megvádolt jegyző, hogy megsértett reputációját teljesen rendbehozza, hatóság előtti rágalmazás miatt pert indított *Karl Márton* és társai ellen.

Ezzel az ügygyel foglalkozott ma az aradi kir. törvényszék büntető tanácsa. A fővágyaláson *Fabián* Lajos ítélőtáblai bíró elnökölt; szavazóbírák *Földes* János és *Köller* János voltak. A vádat *Fikler* Károly dr. ügyész és a védelmet *Nikolics* Döme aradi ügyvéd képviselte.

A bizonyítási eljárás folyamán több tanut hallgattak ki, akik azonban alig tettek valami lényeges vallomást, és amit tettek az is a panaszos javára szólt. A bizonyítási eljárás során a védő igyekezett beigazolni, hogy a cölöpök beszerzése körül tényleg voltak visszaélések. Nagy derűtséget keltett, mikor „bűnjelként” két vastag, korhadtt cölöpöt tett le a törvényszék asztalára. A bizonyítási eljárás befejeztével az ügyész vádbeszéde után *Nikolics* Döme mondta el szépen megkonstruált védő-

beszédét; eközben azonban kissé elragadtatta magát, és így szól:

— A ki ismeri a marosmenti viszonyokat, tudni fogja, hogy a *Seidner*-cég képviselőválasztások alkalmával minő jó szolgáltatásokat képes teljesíteni a megyei hatóságnak; reá fog jönni arra is, hogy a cölöpökre vonatkozó alispáni ajánlásnak mi volt az oka.

Elnök: Figyelmeztetem a védő urat, hogy nem lovagias dolog olyan távollevő személyeket támadni, akik nem védhetik magukat.

Nikolics Döme ezután folytatta beszédjét, melynek végén védelmi felmentését kérte. Hivatkozott arra, hogy a jegyző épen a vádlottaknak köszönheti az állását, és hogy a cselekményt, amely miatt a vádlottak padjára kerültek, jogos közérdekből követték el.

A bíróság rövid tanácskozás után *bűnösnek* mondta ki a vádlottakat a *Hatzelhoffer* Adám terhére elkövetett rágalmazásban, és egyenként 100—100 korona pénzbüntetéssei, esetleg öt napi elzárással sújtotta őket. Az ítélet ellen az az ügyész sulyosbításért, a védő felmentésért telebbezett.

Vihar a Házban.

(*Lengyel Zoltán* és az obstrukciók.)

— Az *Aradi Közlöny* távirati értesülése. —

Arad, január 21.

Váratlan viharral fejeződött be a képviselőház mai ülése. Valóságos mű-vihar volt ez, amely igen vig, igen derűs egy komédia volna, ha olyan szomorú háttere nem lenne az egész históriának: áldatlan időpocsékolás, cél nélkül való kikezdése az elnöki intézkedéseknek és az obstrukció szekerének tovább toltása minden áron, minden eszközökkel.

A vihar abból indult ki, hogy a néppárti *Kovács* Pál háromnegyed 8 órakor arra kérte az elnököt, engedné meg, hogy holnap tarthassa meg beszédét, mert mindjárt 8 óra és 5 hosszasan szeretne szólni.

Perczel Dezső elnök kijelenti, hogy a kérelmet nem teljesítheti, mert a Ház ülése 8 óráig tart, előbb pedig ilyen óhajtatást előterjeszteni nem lehet.

Felállott erre *Szederkényi* Nándor és az obstrukciók padjain támadt nagy zajban a házszabályokhoz kért szót.

Perczel Dezső: Nem engedhetem meg, hogy *Szederkényi* ur beszéljen, mert most *Kovács* Pál uron van a beszéd sora.

Lengyel Zoltán: Engedelmet kérek, prakszis szerint ez másképp szokott történni. Nem járja, a mit az elnök tesz, ezt az erőszakosságot nem fogjuk tűrni! (Nagy zaj.)

Perczel Dezső: *Lengyel* képviselő úrnak nem adtam szót, tehát ne beszéljen. (Helyeslés jobbról.)

Lengyel Zoltán (ügyet sem vet az elnökre): Másfél évig más volt a gyakorlat. (Zaj.)

Szederkényi Nándor: A házszabályokhoz kérek szót. (A láрма folyton erősödik. *Lengyel* Zoltán is, *Szederkényi* is áll, mindkettő beszélni akar.)

Perczel Dezső: (*Szederkényi*hez): Ha folytatja a képviselő ur, ezt az eljárást kénytelen leszek a Ház elleni renitenciának tartani. (Nagy mozgás és zaj.)

Lengyel Zoltán: A házszabályokhoz kérek szót.

Perczel Dezső: Nem adom meg a szót.

Lengyel Zoltán: De én mégis szót kérek... (Derűtség, zaj.)

Perczel Dezső: Tehát rendreutasítom önt.

Lengyel Zoltán: Most már csak azért is szót kérek! (Nagy zaj.)

Perczel Dezső: Én pedig másodszor is rendreutasítom *Lengyel* képviselő urat.

Az egyre tartó zajban Lengyel Zoltán ingerülten gesztikulál és az elnök felé mutogat. Torka szakadtából, a lármát tulharsogva kiabál de azért nem lehet megérteni.

Perczel Dezső (csenget): Miután Lengyel Zoltán képviselő urat egymásután ismételtlen rendreutasítottam és ő ennek dacára tovább engedetlenkedik, kérem a Házat (nagy zaj), kívánja-e, hogy Lengyel képviselő ur a *mentelmi bizottsághoz utasíttassék?*

Az obstruálók padsorában a zaj egyre tart. E közben a jobb oldal feláll és megszavazza az elnök indítványát.

Ugron Gábor (idegesen felpattan): Tessék előbb csendet csinálni az elnök urnak s csak azután szavaztatni valamit fölött. (Nagy zaj.)

Zichy Aladár gr.: A házszabályokhoz kérek szót...

Lengyel Zoltán (közbeiktál): Én már előbb kértem szót a házszabályokhoz. (Orléai zaj a jobboldalon, elnök folyton csenget, majd beszélni akar.)

— Maga hallgasson! — kiabálják felé az obstruálók.

Lengyel Zoltán (az elnök csenge): Szót kértem és most is szót kérek.

Perczel Dezső: Engedelmet. A Ház már szavazott és így a határozatot kimondottam.

— Az elnök *hazudik!* — süvit közbe valaki az obstruálók közül.

Zichy Aladár gróf: A házszabályokhoz szólva kijelenti, hogy a kérdés feltevését senki sem hallotta, tehát a szavazás semmi. (Nagy zaj.) Az elnök a szót megvonhatta Kovács Páltól, de a szólásszabadságtól itt nem foszthatja meg sem Lengyel Zoltánt, sem senki mászt.

Szederkényi is hozzájut végre, hogy a házszabályokhoz szóljon. Kifogásolja az elnök eljárását, kijelenti, hogy az házszabály-ellenes s azt más módon szóvá fogják majd tenni.

Tisza István gróf miniszterelnök konstatálja, hogy az elnök hűven kezelte a házszabályokat.

Lengyel Zoltán folytonos zajban, a házszabályokhoz való szólás címén beszédbe fog. Hangoztatja, hogy nincs joga az elnöknek őt a mentelmi bizottsághoz utasítani, mert ő a házszabályokhoz kért szót s a házszabályokhoz való szólás jogát el nem konfiskálhatják. *Ily gyalázatoságot* — — — (Zajos rendre kiáltások jobbról. Elnök Lengyelt rendreutasítja.)

— *nem tűrünk* — fejezi be Lengyel Zoltán a félbemaradt mondatot. Kijelenti aztán előre, hogy a mentelmi bizottság határozatát nem fogja respektálni. Ő még nem csatlakozott az obstrukcióhoz s már is statáriális eljárást követnek el vele szemben. (Folytonos zaj.)

Szivák Imre és **Ugron Gábor** szólottak még röviden, mire elnök a holnapi ülés napirendjét megállapította s ezzel az ülés d. u. 4 órakor véget ért.

MULATSÁGOK.

Farsangi naptár:

Január 23. Az aradi ifjuság egyrészenek hangversenyyel egybekötött táncestélye (Központi Szálló.) — Tiszti kaszinó-estély a várban. — A pécskai israelita jótékony nőegylet műkedvelői előadással egybekötött táncvigalma (Heller-szálló.)

Január 24. A battonyai dalárda és a battonyai tűzoltó-egyesület táncmulatsága (Kaszinó.)

Január 30. Az aradi waggonyári önkéntes tűzoltókar táncestélye (Központi Szálló.) — A magyar szent korona országos vöröskereszt-egylete soborsími fiókjának táncestélye (Arany Szarvas.) — Az aradi csizmakészítő iparosok táncvigalma (Ipartestület.) — A pankotai önkéntes tűzoltókar táncvigalma (Fehér Kereszt.)

Február 1. Tanítók bálja (Polgári fiúiskola.) — A radnai kaszinó táncmulatsága.

Február 2. Az aradi posta- és távirada tisztviselők táncvigalma (Központi Szálló.)

Február 8. Az aradi 33-ik gyalogezred tisztikarának táncmulatsága (Központi Szálló.) — Az aradi cipészek szakcsoportjának táncvigalma (Ipartestület.) — Az egye-

sült új arad-zsigmondházi önkéntes tűzoltó-egylet táncvigalma (Uradaimi sörcsarnok.) — Az aradi kereskedő ifjuság kedélyes estélye (Vass-szálló.)

Február 7. Az aradi borbély és fodrász ifjuság táncvigalma (Központi Szálló.)

Február 13. A szegény tanulókat segélyező egyesület bálja (Fehér Kereszt.)

Február 16. Grinziger-estély a tiszti kaszinóban.

(=) **Kedélyes estély.** Az aradi kereskedő ifjuság február hó 6-án, a Vas-szálló termelben kedélyes családi táncestélyt rendez. A zenét Nagy Károly cigányzenekara szolgáltatja.

(=) **Tűzoltóbál Ujaradon.** Az egy sült új arad-zsigmondházi önkéntes tűzoltó-egylet saját pénztára javára Ujaradon, az uradaimi sörcsarnok helyiségében zártkörű táncvigalmat rendez.

Bünbe téveit katonatiszt.

(A kártya áldozata.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, január 21.

Megint eltűnt Budapestről egy katonatiszt: **Pasovszky Nándor** gyalogos főhadnagy. Ennek az eltűnésnek a motívuma is ugyanaz, ami a tegnapi említett szökésé: a mulatás vágya, könnyelmű adósságszínálás s ezáltal még törvénybeütköző büntetés is. A vékonypénzü katonatiszt nem szokatlan tragikuma ez, amiért nem értheti semmi vád a katonai hatóságokat s amely, bármily kínos ügy, nem ejtethet foltot a tisztakar becsületén.

A legújabbban megszakadt karrier hőse Budapesten szolgált évek óta, csekély megszakítással, a melynek idején az ezred délvédeli hadkiegészítő parancsnokságánál volt szolgálóban. A főhadnagy rendkívül kellemes modoru, csinos fiatalember s emellett kiváló katona volt, akit főlegbvalói nagyon kedveltek. A legutóbbi időkig rendezett anyagi viszonyok között élt, pénzzavarban sohasem szenvedett, mert hazulról állandóan apanázst kapott. A magyarokat őszintén megszerette és feleségül is budapesti leányt akart elvenni, W Jolánt, aki egy józsefvárosi háztulajdonos egyetlen gyermeke. Mikor a tizennyolcesztendő szép leány kezét megkérte, kedvező választ kapott. Az apa is szívesen látta názában a délceg, megnyerő modoru katonatisztet, a ki jövődöbelje kedvéért négy hónap alatt megtanulta a magyar nyelvet. Már a házasság módozatait is megbeszéltek.

A főhadnagy elmondta, hogy az ő apja **Pasovszky Lipót**, Prágában jómódu magánzó, nyolcszáz holdas birtoka is van s a vagyonát felerészben ő fogja örökölni. Mindezt hitelen igazolta is. A szükséges kaucióra vonatkozólag, miután a frigyre az ő apja is ráadta áldását, úgy egyeztek meg, háromnegyed részét W. fizeti, negyedrészt a főhadnagy teszi le a pénzből s az após külön évi járadékot fog adni, valamint vagyonának nagy részét, amely egyelőre le van kötve vállalkozásaiban, szintén a fiatalokra fogja hagyni.

Az eljegyzés is megtörtént már, amikor váratlanul nagy csapás érte a főhadnagyot, amely boldogságának is hamar véget vetett. Az apja ugyanis hirtelen tönkrement. Ismeretes az a szenzációs bűnügy, amelynek főszereplője **Drozd páter**, prágai pap volt. Tönkretett egy odaváló takarékpénztárt s vele együtt a többi közt, **Pasovszky Lipót**ot is, akinek csaknem egész vagyona abban a bankban volt. Megszűnt a főhadnagy apanázsa, nem fizethette le a kaució negyedrészt, sőt gyorsan el is adósodott. A büszke, tulságosan önzéretes katonatiszt nem akart arról említést tenni leendő apósának.

— Még azt bihetné, hogy valami „hochstapler”, házasságszédelő vagyok! — írta egyik civil-barátjának.

Ahelyett, hogy őszintén feltárta volna szerencsétlen helyzetét, szorulásában bizonytalan

kimenetelű tervet gondolt ki, amelyből, azt hitte pénzt szerezhett. Kártyázni kezdett s eléinte nyert is. Napról napra megjelent egy terézvárosi klubban egy belvárosi kávéházban, ahol hírhedt kártyások szoktak tanyázni. Elválhatatlan társa volt a szerencsétlen vállalkozásban **Szilágyi Gergely** csendőrszázados, aki még nála is gyorsabban szomorú véget ért, miután hivatalos pénzt is elkártyázott, öngyilkosságot követett el.

A jószándéku főhadnagy ellenkezőjét érte el annak, a mi a célja volt. Fügig adósságba merült, hogy már nem is látott tisztességes mentséget, kivezető utat a bajból. S kétségbeesett erőlködésében mindenáron pénzt igyekezett szerezni, hogy visszaszerezhesse az elvesztett jelentékeny összegeket. Amint aztán az rendesen megtörténik, összeköttetésbe került néhány pénzügygyökkel, akiknek átkos fajtájából száz meg száz manipulál mindenfelé Budapesten. Szereztek neki pénzt, először jó váltóra aztán hamis váltóra.

Mind ez nem segített a szerencsétlen főhadnagyon, akit a kártya ördöge egészen hatalmába kerített. A végromlás is megkezdődött, amidőn leendő apósa értesült róla, hogy milyen szenvedelmes kártyás lett belőle. Utolsó reménye is elveszett, mikor kétségtelenül megtudta, hogy ő hamis játékosok közé került, akitől sohasem nyerheti vissza a pénzét. Meg is mondta W-nek, hogy sipisták hálójába került. Ekkor a háztulajdonos csak annyit mondott, hogy ha bebizonyítja, amit mond, ha kiderül jóhiszeműsége, akkor még remélhet, talán megbocsátja könnyelműségét, szerelmes leányára való tekintettel. A főhadnagy megbeszélte a dolgot egy barátjával, aki aztán följelentést tett a rendőrségen, hogy az illető **Andrássy-uti** kávéházban kifosztották a katonatisztet. A rendőrség megindította a vizsgálatot s úgy látszott, hogy alapos a panasz. Néhány héttel ezelőtt le is akarták leplezni a kártyásokat. Egy sereg detektív egyenként beállított este a kávéházba s észrevétlenül elhelyezkedtek, hogy a kelő pillanatban lecsapjanak a bűnösökre, **Dömjén Benó** detektív felügyelő már meg is adta a kellő jelet, de akkor kiderült, hogy a terv füstbe ment; valamelyek detektív elmondta titoktartás mellett egy ismerősének, aki sietett a kávé-t értesíteni a készülő veszedelemről.

A főhadnagy szavának így nem adott hitelt a leendő após s a házából is kitiltotta. A szerencsétlen embernek aztán egyre rosszabb lett a helyzete s végül e hónap 16-ikán, a következményektől tartva, megzökött. Állítólag öngyilkosságot követett el, de erre eddig nincsen semmiféle alapos bizonyíték.

SZINHÁZ ÉS IRODALOM.

A színház műsora:

Péntek: Kaméliás hölgy, színmű. K. Hegyessy Mari vendégfelléptével. (Páratlan bérlet.)

Szombat: Lovodi árva, dráma K. Hegyessy Mari vendégfelléptével. (Páros bérlet.)

* **Lowodi árva.** Ma már nem igen teremtenek ugynevezett „nagy” szerepeket s ezzel a színpadi alakításnak régi, klasszikus stílje is aláhanyatlott. Hatalmas, igazi drámai megrendülésekben valójában csak akkor van részünk, ha egy-egy régi darabot felújítanak s alkalmat nyújtanak a művészi tehetségnek mély és erőteljes megnyilatkozásokra. Ilyen megnyilatkozás K. **Hegyessy Mari** asszony játéka a **Lowodi árva**ban. A darabot, mely pénteken este kerül színre, évek óta nem látta az aradi közönség s így a vendégművésző alakításának ensembleje is új hatásokkal lép elénk. Játsszanak még a

darabban Follinuszné, Bácsné, Almási Lola, Marházy, Győre és Simon.

* **Don Pietro Caruso.** A modern olasz nemzeti irodalomnak legnépszerűbb s úgy tartalmilag, mint alakilag is legértékesebb alkotása a *Don Pietro Caruso*, Roberto Bracco drámája, mely éveken át dicsőséggel járta meg az összes olasz színpadokat. A darab most hozzánk is eljutott, *Zilahy Gyula* legközelebb előadhatja a kiünő színművet, melynek címszerepét Békés, a társulat kiváló jellemszínészéjé teszi. Közreműködnek még e drámában *Aranyossy Janka* és *Bónis Lajos*.

Az új katolikus templom.

(A templomépítő-bizottság ülése.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, január 21.

Az új római katolikus plébánia-templom ügyében, a melynek eszméjét legutóbb egyes események felszínre vetették, a város templomépítő bizottsága ma délután, a bizottság elnökének, dr. *Mülek Lajos*nak lakásán ülést tartott. Az ülésen kimondták, hogy miután az új templom építésének időszerű volta bekövetkezett, *széleskörű akciót indítanak annak megvalósítására.*

(Elnöki előterjesztések.)

Az értekezletet *Mülek Lajos* dr. nyitotta meg, megköszönve a bizottság tagjainak, hogy meghívására oly szívesen j lentek meg. A bizottság, — ugymond — két év előtt az aradvárosi plébánia-templom építése ügyében küldetett ki, két ízben tartott is gyűlést, de mindkétszer nem tartotta a viszonyokat alkalmasnak akció megindítására. Most azonban ennek bekövetkezett az ideje, s a közhangulatból határozottan kivethető ennek konstataciója. A bizottság tagjai az előzményeket ismerik. A jelen állapot az, hogy *415,000 korona* áll rendelkezésre a templomépítés céljaira, de alapos kiállítás van a felettes püspöki hatóság támogatására, de még inkább arra, hogy Aradváros katolikus közönsége is támogatni fogja ezt a törekvést.

Szükségesnek tartja azonban — folytatta *Mülek*, — már most kellő nyomtatékkal hangsúlyozni, hogy az új templom építésének ügye *nem a minoriták ellen* irányul, eleve hangsúlyozza, hogy a minoriták századok óta, a mióta Aradon vannak, mindig a legnagyobb hazafisággal s lelkiességel a legnagyobb odaadással teljesítették kötelességüket. Nem csinálnak nekik frontot. De Aradnak katolikus lakossága megkétszereződött, sőt megháromszorozódott, s ma már harmincezerrel több lelket számlál. A minoriták ugyan nagyobb templomot építettek, azonban ez is kevés a hívek befogadására. De e mellett nem képzelhető, hogy legyen még egy oly nagy város mint Arad, a melyeknek nincs temploma. A mely napon a minoriták akarják, bezárhatják a templomot, övök az egyház, ők rendelkeznek fölötté. Nem hiszi, hogy ez az eset bekövetkezzék, sőt képtelenségnek is tartja, de szatirakép fölemlítette, hogy Aradon ez az eshetőség bekövetkezhetik. Világos tehát, hogy Aradnak a templomépítés elengedhetetlen kötelessége, úgy a maga, mint katolikus hívei iránt.

Megjegyzi, hogy a bizottságba saját hátszékében *Berán Antalt*, az ipartestület elnökét és *Kiss Ferencet*, annak titkárát is bevonta, mert a bizottság nem zárkozhatik el a mozgalomtól, a mely az iparosság között egy már elintézett, de még mindig sajtó seb miatt keletkezett az új templom építése érdekében. Ezért halasztották is el utjokat, a melyet a temesvári püspökséghez terveztek. Sajnálja, hogy

most, az ipartestület küldöttével nem mehet Temesvárra, mert kifejezést adott volna annak: hogy helyteleníti a püspöknek Araddal szemben tanúsított közömbösségét. Év-év után telik el, a nélkül, hogy bérnyomás lenne Aradon. Mikor *Kun László* kanonok a püspök megbízásából egy ízben Aradon járt, szóló meg is mondta neki: talán azért kerül a püspök bennünket, mert mi magyarok vagyunk, ő pedig a Bánátban megszokta a svábokat...

Kiss Ferenc: Dehogy! Makó színmagyar város és mégis milyen szívesen van ott a püspök!

Mülek Lajos dr.: Nézete szerint a bizottság, a hogy most van — tizenkét tag, meg az elnök — kevés. Ezt legalább huszonnégy tagra kell kiegészíteni a város törvényhatósági bizottsági tagjai közül. Ez a bizottság maga csak az irányító szerepet viheti, de a gyűjtésre, a törvényhatósági bizottsága kívül álló elemek bevonásával nagyobb bizottságot kell szervezni.

Kristyóry János: Mindenben hozzájárul az elnök előterjesztéséhez.

(Deputáció a püspökhöz.)

Kiss Ferenc: Szintén elfogadja az elnök előterjesztését, csupán annak egy passzusára kíván reflektálni. Senki se táplál ódiát a minoriták ellen, de a mi azt illeti, hogy ők bármely pillanatban bezárhatják a templomot, arra azt jegyzi meg, amely pillanatban a városához fordultak és a nagyközönség körében a felszerelésre gyűjtést indítottak, akkor már nem lehet szó erről.

Mülek Lajos: En kizártnak tartom ezt, csak azt mondtam, hogy *jogilag* megtehetnék.

Avarffy Ferenc nézete szerint még jogilag se. Arad város patronátusi jogokat gyakorol a plébániára nézve; ezért nem volt jogos a minoritáknak az az intézkedése, amely bizonyos alkalmakkor a közönséget kirekesztette, és nem volt jogos az se, hogy az iparos-zászlóknak, a melyek régi szokásjog alapján voltak a templomban, nem akart helyet adni.

Kiss Ferenc arra nézve, a mit a püspökről fölhoztak, azt hiszi, hogy mindkét részről történt hiba. Arad városa nem kereste az érintkezést a püspökkel s a püspök se Araddal. Nem volt alap, amelyen találkoztak volna. Ha lett volna, ép olyanra fejlődött volna az a viszony, mint a minő a néhai *Bonnar* püspök idejében volt. Előre nem lehet itélni, varjuk be, hogy miként fog az egyházfő Araddal szemben viselkedni. *Wittenberger* kanonok, a püspök, titkárja megemlítette levelében, hogy a templomépítésnek hetven esztendő aktái nála vannak; kérjük őt meg, hogy tárgyaljon a bizottság elnökével. E mellett úgy értesült, hogy jó hatást tenne, ha nagyobb deputáció menne át Temesvárra, demonstrálni a hívők óhaját. (Helyeslés.)

Avarffy Ferenc, mint a régi templomalapító gyűjtő bizottság jegyzője, fölajánlja annak munkálatait és aktáit az új mozgalomnak, a mely bizonyára hasznát veszi azoknak.

Mülek Lajos dr. köszönettel veszi ezt. Tény az, hogy a régi templomépítő bizottság akciója iránt a közönség nem viselkedett elég érdeklődéssel; a kibocsátott 500 gyűjtőív közül csak 27 érkezett vissza, s azokon is mindössze — *15 forint* volt. Most, a mikor a templomépítés ügye jobban megérett, bizonyára nagyobb hatása lesz az ügynek.

Elhatározták ezután, hogy a város törvényhatósági bizottságának előterjesztést tesznek az iránt, hogy a bizottságot *huszonnégy tagra egészítse ki*. Ez a bizottság azután megfogja alakítani a katolikus polgárok bevonásával a nagyobb *4—500 tagból álló gyűjtő bizottságot*.

Végül kimondták, hogy a közönség tudomására adják, miszerint az új templom céljaira már most leh t adakozni a bizottság elnökénél *Mülek Lajos* dr. nál, vagy annak tagjainál.

A templomépítés ügyében a legközelebbi hetekben a bizottság elnöke, *Mülek Lajos* dr. is átmege Temesvárra, hogy a püspökségnél az erre illetékes személylyel tárgyalásokat folytasson.

Az ipartestület küldöttsége szombaton megy s ahhoz bejelentette csatlakozását egy pap is: *Szever Ferenc* dr. világosi plébános.

(Felhívás a közönséghez.)

A mai gyűlés határozatából kifolyólag a következő sorok közlésére kértünk föl:

Kérelem

Arad szab. kir. város közönségéhez.

Arad szab. kir. város törvényhatósága által — az Aradon építendő római katolikus templom felépíthetése céljából kiküldött *templom-építési bizottság* a mai napon ülést tartott dr. *Mülek Lajos* bizottsági elnök ur lakásán, mely alkalommal több bizottsági tag bejelentette, hogy Arad város közönsége nemcsak szívvel-lélekkel pártolja a templom felépítését, hanem igen számosan anyagilag is és már most óhajják önkéntes adományaikkal az építési alapot gyarapítani.

Midőn ezt a bizottság örvendetes tudomásul vette, egyben határozatilag kimondta, azt is, hogy a már most önként adakozni kívánók adományait köszönettel elfogadja s a befolyandó összegeket a templom építési alaphoz csatolja.

Ennélfogva a bizottság azon kérelemmel fordul Aradváros közönségéhez, hogy a szíves adakozók önkéntes adományaikkal dr. *Mülek Lajos* urhoz mint a templom építési bizottság elnökéhez (lakik Fábrián-utca saját ház) legyenek kegyesek fordulni, ki is az adományokat átvéve, azokat hirtalpig is nyugtázní és a templom építési alaphoz csatolni fogja.

A templom-építési bizottság megbízásából:
Vannay János,
bizottsági jegyző.

A gyűlésen *Mülek Lajos* dr. elnöklésével *Avarffy Ferenc*, *Berán Antal*, *Gebhart István*, *Keresztes Gyula* dr., *Kristyóry János*, *Kiss Ferenc*, *Kotsis Lajos*, *Ludig István* dr., *Mittner József*, *Probst Mihály* és *Vannay János* dr., a bizottság jegyzője volt jelen.

Politikai események.

(A mai nap krónikájából.)

— Az Aradi Közlöny távirati értesülése. —

Arad, január 21.

(*Tisza beszéde.*) *Tisza István* gróf miniszterelnök mai képviselőházi beszéde nagy hatást keltett a szabadelvű pártban. És figyelemmel találkozott az obstruálók között is az a kijelentése, hogy ezután is megmarad a *passzív rezisztencia* mellett, ha az obstruálók száma nem szaporodik. Ha azonban az obstrukció segélyt kap és nemcsak 12—15 ember fog obstruálni, mint eddig, hanem több: akkor a kormány *cselekedni fog*.

A szabadelvű pártra különböző hatással volt a miniszterelnök azon ígérete, hogy ha obstrukció nem volna, akkor programjának a *katonai nevelésre* vonatkozó része már az idén, az 1904—5-ik iskolaév elején megvalósítható lenne.

Persze a miniszterelnök beszéde az obstruálóknak falra borsó volt és semmi hatást nem gyakorolt rájuk.

(*A pécsi bor a politikában.*) A Ház mai ülése izgalmas hangulatban végződött. Ülés után a néppártiak és Kossuthék cso-

portokra verődve vitakoztak a történetekről. Eleinte higgadtan folyt a disputa, de rögtön szenvedélyessé vált, a mikor Zboray Miklós odakiáltotta Polónyi Géának:

— A te magatartásod majd február 2-ikán fog eldőlni, a mikor a *Hasai takarékpénztár* igazgatói állása kerül betöltés alá.

— Én nem leszek ott igazgató — felelt Polónyi haragosan — nem is vágyom rá, de ha lennék is, nem Tisza kegyelméből lennék, mert ott a kormány-nak semmi befolyása nincs. Egyébként is *becstelen dolgoknak* én nem szoktam sem magamat, sem működésemet odaadni. Ezt éppen te tudhatod legjobban, mert te magad próbáltad meg.

— En? — kérdezte látható megdöbbenéssel Zboray.

— Igen, te, mert hiszen azután, hogy a pécsi *Wangel* féle borhamisítási ügyben a képviselőházban felszóltam, másnap eljöttél az irodámba s letettél az íróasztalomra 20,000 frtot, hogy az Engel-ügy védelmét vállaljam el. De én nem vállaltam el. Igaz-e ez, vagy nem?

— Igaz — feleli rezignáltan Zboray s elpárolgott Polónyi mellől.

A kisasszony-feleség.

(Egymáshoz kényszerített hitestársak.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, január 21.

Két fiatal szív szenvedését, két ifju lélek szomorúságát fejezte be most a királyi kuria, melynek szivügyekben is van döntő szerepe, ha a két lélek rokonszere egy aktus formájában talál megerősítésre, melyet házasságnak ismernek a törvény paragrafusai.

Jó másfél év előtt sok szóbeszéd tárgyát képezte Nagyvárad minden köreiben egy jegyvespár házassági drámája. Megörtént a törvényes polgári esküvő s az ezt követő másodnapon, melyet az egyházi aktus követett volna, szétvált egymástól a mátkapár. Holmi anyagi differenciák játszottak közre, melyeket a leány apja támasztott, mert állítólag olyan információkat nyert, melyek nem érdemesítik a fiatal embert arra, hogy az ő leányának férje lehessen. A későn jött szülői féltés tönkretette a fiatalok boldogságát. A már örök hűséget esküdött hitestársak egy percig sem éltek együtt, a leány apja házában maradt tovább s törvény elé került az ügy. A kuria most, másfél évvel a házasságkötés után, egymáshoz köti a két fiatal szívet örökre.

Perl Karolin egy szép nagyvárad leány és Hagymási Jenő fiatal kereskedő a szerencsétlen hősök szomorú házasságnak. Hónapokig voltak jegyben egymással a szerető szívek. Kitérték az esküvő napját s egy csütörtöki napon végbe ment a polgári egybekelés. Harmadnapon, vasárnap történt volna meg az esküvő egyházi része s a nászünnepség. A leány örömapai házában csaknem minden előkészület befejeződött a nagy napra, mikor szombaton válságos fordulat következett be. Az apa: Perl Bernát, a Léderer és Kálmán szeszgyár vezetője tudára adta két napos vejének, hogy a házasságból semmi sem lesz. Nincs olyan jó üzlete, mint a melyet ő gondolt és a leánya hatezer korona hozományát nem adhatja neki. Hagymási Jenő erre azzal felelt, hogy ő szereti a leányt, kivel már meg is esküdött s nem törődik a hozományoyal. Perl Bernát ragaszkodott a házasság félbemaradásához.

Az egyházi esküvő és a nászlakoma így elmaradt. Ellenben nyilttérli közlemények formá-

jában jött a folytatás. Hagymási Jenő könnyelmű, megbízhatlan jellemű ember s azért léptek vissza a házasságól, mondta a leány apja. Perl Karolin e címen a nagyvárad kir. törvényszéknél megtámadási pört indított a házasság felbontása iránt. A törvényszék el is fogadta a nő ügyvédjének bizonyító érveire a megtámadási pört, felbontotta a házasságot.

Felelkezés folytán, melyet Hagymási Jenő ügyvédje adott be, a nagyvárad kir. tábla megváltoztatta a törvényszék ítéletét. A jogilag is érdekes házassági pör utolsó aktáit most zárta le a kuria. A tábla álláspontjára helyezkedve, elutasítva a megtámadási pört, Perl Karolin és Hagymási Jenő házasságát *érvényesnek* mondta ki. Ez az ítélet jogerős és — úgy lehet — a törvény felfogása győzni fog az előítéletek fölött s az ítélet lesz a két fiatal lélek jövőendő boldogságának bejelentője.

Rablás a gyorsvonaton.

(Az elaltatott muzeumi őr. — Ki volt a tolvaj?)

— Az aradi vonat utasa.)

— Az Aradi Közlöny távirati értesülése. —

Arad, január 21.

Budapestről két vakmerő vasuti rablást jelentenek. Egyik az Iglórol Budapestre érkező gyorsvonaton történt, a hol Varju Elemér muzeumi segédőrt elaltatták és kétezer koronát kivevő készpénzt, értéktárgyat ellopták tőle, a másik pedig a keleti pályaudvar várótermében, a hol egy Aradra utazó gazdatisztnak tüntették el ismeretlen tolvajok a pénztárcáját. A két lopás részleteit tudósítónk a következőkben jelenti:

A bűntények között, melyek a vasutakon szoktak előfordulni, nem az utolsó az az eset, amelynek áldozatul esett Varju Elemér muzeumi segédőrt, aki Rákospalotán az Erzsébet-uton lakik.

Varju, aki jelenleg szabadságon van, e hónap 19-én éjjel a gyorsvonattal Iglórol Budapestre utazott. A második osztályra váltott jegyet, Iglón egy középkorú, pápaszemés, uri külsejű ember szállt a másodosztályu kupéba. Az idegen beszélgetést kezdett s Varju még örült, hogy nem lesz unalmas az utazása.

Egyszer aztán heves főfájás fogta el Varjut. Végig feküdt a bőrülésen s utitársa részvétellel kérdezte: mi a baja?

— Fáj a fejem, — válaszolt Varju.

— Ha csak ez a baj, ezen könnyen segíthetünk. Szolgálja csak meg ezt az üveget. Uyan sav van benne, hogy ha megszolgálja, rögtön elmúlik a fejfájása.

A muzeumi segédőrt gyanútlanul szolgált meg az orra alá tartott üveget. Nyomban nagy bágyadtságot érzett minden tagjában. Hasztalan igyekezett éberségét megtartani. Bár akkor tudta már, hogy az orra alá tartott üvegben valami bénító mérég volt, szólni sem tudott a bágyadtságtól s mélyen elaludt. Budapestre a pályaudvaron ébredt csak fel másnap reggel, miután a kalauz egy jó negyedórát költögette.

Mikor Varju Elemér magához tért, megnézte, megvan-e még a pénze. De annak nyoma veszett. Az inge alá volt rejtve 960 korona készpénz és ezer koronányi értékpapír, mindezeknek nyoma veszett. A muzeumi segédőrt vakmerő rablásnak esett áldozatul.

A rendőrség most keresi a rabló utast, a ki bár Budapestig váltott jegyet, Kassán szállott ki. Táviratilag értesítették az esetről a kassai rendőrséget is. Azt hiszik, hogy a rabló egy a vasutakon dolgozó bandának a tagja.

A másik tolvajlás a következő:

Winkler Arthur gazdatiszt ma este Egerből Budapestre érkezett és innen tovább akart men-

ni a keleti pályaudvarról Aradra. Ezen közben, amíg az aradi vonatra várakozott, elnyomta a buzgóság a harmadik osztályu váróteremben Winklert, aki vonatinduláig ott szunyókált. Mikor aztán indulni akart, akkor vette észre, hogy 160 korona készpénze a tárcájával együtt eltűnt. A gazdatiszt jelentést tett a rendőrségnek, mely a váróterem szarkáját most erősen keresi.

Az elmaradt kézfogó.

(Ferdinánd Károly főherceg regénye.)

— Az Aradi Közlöny távirati értesülése. —

Arad, január 21.

Tegnap számunkban hirt adtunk róla, hogy Ferdinánd Károly főherceg házassági szándékának hírért két félhivatalos oldalról is megcáfolták. Ezzel szemben a hír első kipattantója, a *Neues Wiener Journal* ma is a legnatározottabb formában fentartja állításait. Az említett lap a következőket írja az ügy újabb fejleményeiről:

„Már tegnapi lapunkban helyet adtunk annak a késő éjjeli órában érkezett hírnak, amely hivatalos, tehát Ferdinánd Károly főherceg házasságával szemben *ellenséges* oldalról azt jelenti, hogy a főherceg irányadó kívánságoknak engedve, elállott attól, hogy Czuber Berta kisasszonyt nejevé tegye. (Különb. ez a nekünk szóló „dementi“, habár kissé előrelátóan és szofisztikusan fogalmazva, a tegnapi *Wiener Abendpost*-ban is megjelent.)

Mi, — folytatja a bécsi lap — újból csak azt irhatjuk kompetens helyről érkezett újabb tudósításaink nyomán, hogy *ez a dementi nem felel meg a valóságnak*. Ferdinánd Károly főherceg semmiesetre sem mondott le arról, hogy eljegyezze magát Czuber Berta kisasszonnyal, hanem csak az udvar több tagjának kívánságára kijelentette, hogy kész az uralkodó hivatalos beleegyezésének kieszközölését későbbi időre elhalasztani. Az a főherceghez intézett kérelem, hogy álljon el tervétől, amint a legnagyobb bizonyossággal tudathatjuk, a legerélyesebb visszautasítással találkozott.

Egy Czuber udvari tanácsoshoz közeli álló személyiségtől kapjuk a következő részleteket, amelyek alkalmasok, hogy a főherceg és Czuber Berta kisasszony között fennálló vonatkozásokat tisztába hozza:

A főherceg 1900-ban a bécsi technikusbálon ismerte meg a szépsége és disztíngvált volta miatt feltűnő fiatal hölgyet; a bálon a leány atyja, mint a technikus főiskola tanárja vett részt. A bálon egy igen csinos, melódikus táncszámot, a Tatjana keringőt mutatták be, a melyet Czuber Erich hadnagy, a tanár fia irt. A főherceg néhány szeretetreméltó szót akart mondani a tanárnak fia zenei hajlamáról, miután azonban a tanár épen nem akadt eléje, a főherceg a hadnagy nővérének, Czuber Bertának mutattatta be magát. A leány ugyan az első pillanatban elpirult, de csakhamar visszanyerte elmésségét és biztosságát. A társalgásban a főherceg is résztvevő és kitűnően érezte magát a szép és szellemes leány társaságában. Ez volt az első találkozás.

Pár hónappal ezután a főherceg, mint a császári vadászok őrnagya tanulmány-

utat tett Dalmáciában. A kedvező véletlen úgy hozta magával, hogy Czuber Berta családtagjai kíséretében ugyancsak ekkor tett utazást ebben a szép, de elhanyagolt koronatarományban. Es mikor a főherceg, mint dandárpancsnok Prágába helyeztetett át, ismét a véletlen hozta úgy magával, hogy Czuber udvari tanácsos is épen a cseh fővárosban töltötte a szünidőt családjával együtt.

Egyebekben hangsúlyozandó, hogy a főhercegnek a királyi tanácsos családjával való érintkezéséhez egyáltalában nem fűztek komoly gondolatokat. Ennek egyrészt az volt az oka, hogy a népszerű főherceg gyakran járt polgári családokhoz, másrészt pedig utaltak arra, hogy egy tege-rentuli nagy birodalom bécsi diplomáciai képviselője feltűnő módon törekedett az udvari tanácsos leányának elnyerésére.

EGYESÜLETI ÉLET.

(*) A Kölcsey egyesület irodalmi szakosztályának holnapra tervezett teljes ülését, közbejött akadályok miatt, kedden délután öt órakor tartják meg. Az elnökség.

Lengyel Zoltán

a mentelmi-bizottság előtt.

(A mai hecc fejleményei.)

— Az Aradi Közlöny távirati értesítése. —

Arad, január 21.

A képviselőház mai ülésén — mint az lapunk más helyén el van mondva — a Perczel Dezső elnök többszöri figyelmeztetése és rendreutalása után is rakoncátlanokodó Lengyel Zoltánt a Ház többsége a mentelmi bizottság elé utasította. A mentelmi bizottság rögtön össze is ült, és azonnal kézbesítette Lengyel Zoltánnak a holnap délelőtt tizenegy órakor tartandó ülésre szóló meghívót. Lengyel kijelentette, hogy a meghívást, valamint a mentelmi bizottság elé való utasítást törvénytelennek tartja és így az idézésnek nem tesz eleget. Az obstrukciók a holnapi ülés folyamán ismét szóvá akarják tenni a mai incidenst, remélve, hogy ezzel is megakaszthatják egy időre a rendes tárgyalások folyását.

Ellenzéki körökben természetesen ma a Lengyel Zoltán dolga képezte az érdeklődés fő tárgyát. A harcolók a Pannóniában gyűltek össze vacsorára és elhívták oda Lengyel Zoltánt is, a ki megjelent vele együtt megállapították a holnapi haditervet.

Ehhez képest az a szándékuk, hogy holnap egyáltalán nem engedik napirendre kerülni a Házat, ha csak az elnökség részéről Lengyel Zoltánon és Szederkényi Nándoron esett sérelem reparálva nem lesz.

A jegyzőkönyv hitelesítéséhez négyen készülnek felszólalni, aztán pedig a néppárt segélyével zárt ülést kérnek.

Ma a néppárt is tartott értekezletet, a melyen kimondták, hogy az obstrukciók főnt változt tervét támogatni fogják. A mi azt bizonyítja, hogy a néppártnak a háttérben sikerült felheccelni minden pártot.

A Kossuth-párt kijelentette, hogy nem ül fel a klerikális összeesküvésnek és nem ülik bele abba a csapdába, melyet a néppárt felállított.

A mentelmi bizottság holnap délelőtt tizenegy órakor tartja ülését, amelyen, mivel Lengyel egyizben már a Ház mekövetésére ítélte a bizottság, esetleg kizárást fognak javasolni. Ez a legfelső fogyelemi büntetés a magyar képviselőház tagjaira, amelyet rendszeren megelőz az,

hogy a honatyá kerületét falragaszokon értesítik képviselője magaviseletéről, tekintve azonban, hogy Lengyel talán a legrenitensebb tagja a Háznak, a kizárási indítvány is könnyen megtörténhetik.

Ha a mentelmi bizottság ezt javasolná, és a Ház elfogadná a javaslatot, akkor furcsa helyzet állana elő. A kizárási határozat tudniillik ellenállás esetén nem hajtható végre. A pártoknál ugyan fennáll oly értelmű paktum, hogy a pártok a képviselőházi tanácskozásokból kizárt tagjaikkal szemben érvényt szereznek a határozatnak, de miután Lengyel Zoltán jelenleg egyik párthoz sem tartozik, őt nem köti ez a megállapodás. És így megtörténhetik, hogy Lengyel a kizárási dacára is megjelenik a Ház ülésén, és az elnökségnek nem lesz fegyvere, amellyel ezt meggátolja. Legfeljebb a kizárási tartama alatt nem szólalhat fel Lengyel, amit bizonyára ép olyan súlyos lesz elviselnie, mint a kizárást. Esetleg az is meglehet, hogy a kizárási tartama alatt mint a képviselőház tanácskozásait zavaró idegent fogják tekinteni, és úgy bannak el vele. Ez azonban egyet jelentene a régi obstrukció feltámadásával.

Megemlítjük még, hogy Lengyel Zoltán ma este röpiratot adott ki, melyben elveit leírja és körvonalozza, miért lépett ki a Kossuth pártból. A röpiratban elítéli a függetlenségi párt jelenlegi szervezetét. Kívánja, hogy legyen az elnökségnek organuma és pártkasszája, a mi ma nincs. Kívánja, hogy a Kossuth párt menjen bele a delegációba, szorgalmazza a 67-es kiegyezés minden pontját és a magyar udvartartást, az önálló nemzeti bankot és a nemzeti hadsereget ha kell, esetleg obstrukcióval is, vivja ki.

HIREK.

A Füredi-árváknak.

— Ujabb adományok. —

Arad, január 21.

Arad nemesszi.ü. jólelkü közönsége újabb példáját adja most annak, hogy gyors kézzel szokott segíteni arra szoruló embertársain.

Két napja mindössze, hogy felhívást tettünk közzé az oly szereacséttlenül elhunyt színész, Füredi József szegény sorsban visszamaradt özvegye és nyolc kiskorú árvájának megsegítésére és már e két nap alatt tekintélyes összeget küldöttek be hozzánk. Sok könyvet fog letörülni és még több nélkülözést enyhíteni ez a nemes adakozás, melynek folytatására ismételtten felhívjuk a könyörülő embereket.

Az Aradi Közlöny szerkesztőségéhez a Füredi-árvák részére ma a következő újabb adományok folytak be, melyeket köszönettel nyugtázunk és mihamarabb rendeltetési helyére juttattunk:

	Korona.
Ozv. Neumann Károlyné...	10.—
Ozv. Petőcz Lászlóné...	10.—
N. Zs.	4.—
Egy aradi urnó (Szent Antal nevében) ...	3.—
Stein Piroška (Magyaród) ...	3.—
Kohányi Róbert ...	2.—
S. J.	2.—
Klein Lipótné ...	2.—

Összesen: 36 kor. — fill.

Legutóbbi kimutatásunk: 52 kor. 40 fill.

Eddigi gyűjtésünk összege: 88 kor. 40 fill.

— A király Budapesten. Budapesti tudósítónk táviratozza, hogy a fővárosi udvarmesteri hivatal ma jelentést bocsájtott ki, amely szerint ő felsége és az udvar február hó 1-én napján több heti itt tartózkodásra Budapestre érkezik. Ezen idő alatt a budai királyi palotában két nagy estély és több udvari ebéd lesz.

— A miniszterelnök ebédje. Tisza István gróf miniszterelnök, mint fővárosi tudósítónk telegrafálja, a késő délutáni órákban ebédet adott, amelyen Vaszary Kolos hercegprímás, továbbá a főrendiház és képviselőház elnöke és alelnökei, több főrend, egyházi és világi méltóság is részt vett.

— Olcsóbb lett a víz. Az aradi vízvezeték társulat a mai napon jelentést intézett a városi tanácshoz, amelyben tudatja, hogy az elmúlt évben a vízfogyasztás összesen 373.182 köbméterre rugott, ami megfelel 10.220 hektoliter napi átlagnak. Ennélfogva a társulat a várossal kötött szerződés hetedik pontja értelmében a vizárat 1904. január elsejétől öt százalékkal leszállyítja. Ezzel a leszállyítással lapunk vezérhelyén foglalkozunk.

— Bál és tűzrendészet. Szankovics Milos, az aradvárosi tűzoltóság parancsnoka átiratot intézett a tanácshoz, amelyben kéri, hogy a mulatságokat rendező egyletek hívassanak fel a mulatságoknak az eddiginél előbb való bejelentésre. Ezt a kérést azzal indokolja, hogy az eddigi rendszer mellett a farsang napjain sany mulatság torlódik össze, hogy a tűzvizsgálat megejtése nagy nehézségekkel jár, pedig a fokozott tűzveszélyre való tekintettel alapos vizsgálatot kell tartani. A kérelem felett a szombati tanácsülésen döntenek.

— A nagyikindai választás. Nagyikindáról táviratozzák, hogy Zichy Vladimir gróf ma Fernbach Péter és Lendl Adolf országgyűlési képviselők kíséretében Nagyikindára érkezett, és a délután folyamán Apponyi politikai elveit valló programbeszédet tartott. Ellenjelöltje eddig csak egy van: Petrovics szocialdemokrata párti.

— Az Aradi első takarékpénztár igazgató választmányja ma délután tartotta a rendes évi közgyűlést megelőző ülést, a melyen Perczel György igazgató elnökolt. A csaknem teljes számban megjelent választmányi tagok üdvözlés után elnök örömeinek adott kifejezést a felett, hogy az elmúlt üzleti év eredményéről oly jelentést tehet a választmánynak, mely minden irányban kielégítő és minden várakozásnak teljesen megfelel. Az összes üzletágakban számot tevő emelkedés mutatkozik. Dacára annak, hogy az állandó pénzhiány folytán a kamatviszonyok éppenséggel nem kedveztek a pénzügyintézeteknek és az üzleti verseny is kedvezőtlenül befolyásolta a kamatjövendelmet, mégis a lefolyt év tiszta nyeresége — mely a tavalyi elővezetéssel együtt 230.000 koronát tesz ki — nyolcezer koronával több, mint az előző évi nyereség. Csakis nagyobb tevékenység által sikerül a kamatjövendelemben beállott csökkenést ellensúlyozni. Megelégedéssel konstátálja az elnök, hogy az intézetnek az elmúlt évben sem volt semmiféle vesztesége. A takarékpénztár betét álladéka, dacára annak, hogy a kamatláb a többi aradi pénzügyintézetekkel együtt a múlt évben kivétel nélkül leszállyította, a tavalyi álladékhöz képest egymillió egyszáz ezer koronával, a váltó-tárca majdnem 400.000 koronával, az amortizációs jelzők kölcsönök pedig 900.000 koronával emelkedtek. Az intézet összforgalma az elmúlt 1903. évben 260 millió koronára rugott. Eadk felemlíti még, hogy a lezárt üzletév kedvező eredménye nemcsak a tartalék-alapok és a nyugdíj alap bőséges és rendkívül java-

dalmazsít, hanem az osztaléknak 170 kor.-ban való megállapításit teszi lehetővé. Ottenberg Tivadar vezérigazgató felőle a felügyelő bizottság által megvizsgált és minden irányban rendben talált 1903-ik évi zármérlegét, melynek adatait a jelen voltak a legnagyobb örömmel fogadták. Az igazgató választmány nevében Priegl István dr. emelt szót s méltatta úgy az igazgatóság- nak, mint Ottenberg Tivadar vezérigazgatónak az elért lényes eredmény körüli lelkes, buzgó munkáját; indítványozta ezek után, hogy az emlitetteknek jegyzőkönyvi köszönet és elismerés szavazzassék. Az indítványt egyhangu helyesléssel elfogadták. Végül, tekintettel az intézet tisztviselő karának ügybuzgalmára, az igazgató választmány, az összes tisztviselők fizetését — f. évi január hó 1 től kezdődőleg — felemelte. Ezzel az ülést véget ért.

— **Halálozások.** Petrán János aradi román papnevelői tanárt tegnap temették nagy részvettel. A szertartást maga Papp I. János püspök végezte fényes papi segédlettel. A koporsó fölött Csorogár Romulusz papnevelői igazgató mondott gyászbeszédet. A koporsó az aradi román papnevelői és tanítóképző ifjusága, a tanári kar, s az aradi liceum görög keleti román vallású ifjusága helyezett koszorút.

Mittler Pál dr. bicsi orvos temetése folyó hó 22 én, pénteken délután 1 órakor fog Simándon végbemenni. Az aradi álmásról 11 órakor külön motoros viszi ki a résztvevőket Simándra, honnan ugyanazon motorossal 3 órakor délután jöhetnek vissza.

Özv. Zinner Alajosné, Zinner Ignácnak, az aradi só és vámhivatal szomorú sorsra jutott főnökének anyja tegnap Csákován meghalt. A holttestet Aradra hozták, ahol az elhunynak háza is van. A temetés ma délelőtt ment végbe a felső temető halottas házába.

Issekutz Emmike, Issekutz Marc II dr. m. pécskai ügyvéd, volt orsz. képviselő és neje, szül. Köpf Irma tiz hónapos kis leánya tegnap délután meghalt.

Bolyos Magduska, ifjabb Bolyos Mátyás és neje Köpf Ella hét hónapos kis leánya Pécskán meghalt.

Kovács János László aradi máv. főkalauz neje, szül. Kandlér Erzsébet, élete 22 ik évében elhunyt.

— **Beszámoló az Országos Vásárról.** Az aradi Fehér és Vöröskereszt egyletek ma délután öt órakor a vármegyeháza kistermében együttes választmányi ülést tartottak, amelyen az Országos Vásár bevételének eredménye volt a tanácskozás tárgya. A választmány a vigalmi bizottság jelentését tudomásul vette.

— **Egy öngyilkos millió öröksége.** Budapestről táviratozza tudósítónk: Mult héten halt meg Németországban egy *Opitz von Babenberg* nevű ur, aki nagybátyja volt a két év előtt Budapesten öngyilkossá lett lovag *Koritovszky* Konstantinnak. A napokban bontották fel végrendeletét, melynek első részében mintegy *nyolc millió* tevő vagyonát *Koritovszkyra* hagyja: egy későbbi, már az öngyilkosság utáni záradékban az öngyilkos három nővérét teszi általános örökössé. Ehez azonban azt a feltételt fűzi, hogy a nővérek kötelesek bátyjuk holttestét exhumáltatni, és Németországba, a családi sírboltba vissza szállítani. — Az örökösök már megindították az illetékes Budapesti hatóságoknál az exhumálás iránti eljárást.

— **Házasság.** Feldman Márton február hó 2-án köt házasságot Aradon *Béhm* Jakabnak, a Neuman Testvérek gyártelepe raktárosának szép leányával, Adél kiasszonnyal.

— **Tűzbe dobott harmincezer korona.** Özv. *Reichelné* Zágrában egy nagyobb áruház tulajdonosa volt, aki, midőn özvegyiségre jutott, nem egy kőrőnek nyujthatta volna kezét még a gyászév letele előtt. A fiatalözvegy azonban a kőrőket a leghatározottabban visszautasította. Buskomorságba esett s környezete tartott

attól, hogy a férje emlékét imádó asszony még valami kárt tesz magában. A napokban aztán a téboly tünetei mutatkoztak rajta. Szobájában összevisszahányt mindent és a szekrényből előszedte 22,000 korona készpénzet bankóban és egy takarékpénztári könyvet, amely 8000 koronáról szólott és az *égő kályhába dobta*. A környezetnek feltűnt özv. *Reichelné* magaviselete s a szobába rohant, ahol a dult arcú özvegy éppen akkor dobta az *égő kályhába* minden vagyonát. Az asszony kezeit tördelte s jajveszékelve jelentette ki, hogy immár nyugodtabb lesz a lelkiismerete, mert minden tartozását kiegyenlítette. A kályhából csak a takarékpénztári könyvet sikerült kimenteni, a 22,000 korona bankópénz azonban menthetetlen odaveszett. Az orvosok megállapították, hogy özv. *Reichelné* megőrült és a kórházba szállították.

— **A szegedi koszorú-ügy.** Ma újabb átirat érkezett az aradi hadbírószágtól a szegedi hűntető járásbírószághoz az október hatodikai szomorú emlékü koszorúzás ügyében. A hadbírószág arra kéri a járásbírószágot, hogy a *Magyar* Andrásra vonatkozó adatokat küldje hozzá. Magyar ugyanis mint káplár szolgált a 46. gyalogezrednél és december végén szabadult ki. A járásbírószág a katonák megkeresése folytán megidézte a fiut néhány hét előtt, de ez nem jelent meg, bár az idézést átvette. Azóta nem tudják hol van. Most az erre vonatkozó iratokat kéri a hadbírószág, azonkívül arról is értesíti a járásbírószágot, hogy *Tóth* István és *Magyar* András most már majd ő fogja kutatni és az eredményről annak idején értesíti a bíróságot.

— **Az elhagyott gyermekek védelme.** Aradváros januári közgyűlése elhatározta, hogy az elhagyott gyermekek védelmére telepízütságot alapít. Ennek a bizottságnak most a megválasztandókon kívül a városi főorvos és az összes kerületi orvosok tagjai lettek.

— **A hűtlen feleségért.** Drezdából írják, hogy a szomorú nevezetességű *Pirnában* kezdenek lecsillapodni az ismeretes házasságtörés és a emérdek párbaj miatt felizgatott kedélyek. Általános a részvét *Krohn* főhadnagy iránt, aki a 64. tábori tüzérezrednek egyik legkiválóbb tisztje s aki, hogy családi tragédiáját felejtse, mindennap elvégezi szolgálatát, akárcsak ezelőtt. A szerencsétlen asszonyt atyja berlini rokonainál helyezte el. *Krohn* főhadnagy különben már megindította ellene a válópórt, a gyermeket azonban magánál tartotta. Az eddigi hírek a tömeges és véres párbajokról tulzettek. Nem igaz, hogy *Krohn* főhadnagy hat párbajt vívott és ellenfelei közül ötöt súlyosan, egy hadnagyot pedig halálosan sebesített meg. Az sem felel meg a valóságnak, hogy *Krohn* főhadnagy is megsebesült a fülén. A tényállás az, hogy a becsületében sértett főhadnagy három tisztársával vívott pisztolypárbajt és valamennyit szolgálatra képtelenné tette golyója. Allítólag még egy katonaróvossal és egy tiszt-helyetessel fog megverekedni. Érdekes körülmény, hogy *Krohn* főhadnagy hűtlen neje egyáltalán nem szép.

— **Szerelam.** Kessi környékén, Nagy-Ida községben jóbiru gazda volt *Dringor* György. A felesége szép fiatal tüzről pattant menyecske, megcsalta egy legénynyel a nál nál idősebb urát egy őszi délutánon. *Dringor* György meglepő a szerelmeseket, baltát ragadott, önt akart, de a rimánkodó bűnösök síró jajveszékelésére lehanyatlott a keze. A dolog ezelőtt kilenc esztendővel történt s azóta *Dringor* Györgynek nem hallották a szavát. Azt hitték magnémult. Most a hosszú esztendők eltelével halálos betegség ágyba döntötte a szerelmes gazdát, aki mielőtt a lelké szelődött volna, megszólalt:

— Az asszonytól szeretnék elbucszni. Zokogva jött be a bűnös asszony, kinek *Dringor* György megbocsátott.

— Nem voltam néma, csak beszélnem nem volt szabad! — mondta a férfi s ezek voltak utolsó szavai. A férfi, ki irózatot titát egész

életén át megőrizte, já b r életét elt S ha valaki a rejély kulcsát keresné, gondoljon azokra a mérhetetlen tragédiákra, amelyeket szerelmi csalódás ültet a szívek melyére.

— **Az öreg honvédeknek.** *Fürstinn* Irén k. a. három koronát küldött be hozzánk az agg honvédek felségégyezésére. Az összeg szerkesztőségünkben nyugta mellett felvehető.

— **Adomány.** *Weisz* Dávid ur az Aradi kereskedelmi testületnek két darab 400 kor. névértékű internátusi kötvényt adományozott, mely adományért halás közöpetet mond *Tedeschi* Viktor testületi elnök.

— **A legnagyobb cipőraktár Aradon.** A Porter cég jelenleg az évi zárlaton dolgozik és leltárt készít. A cipőraktár leltározása már be van fejezve és kiderült, hogy a cég óriási cipőkészlettel rendelkezik és bizvást mondhatni, hogy Porter-nél találjuk a legnagyobb cipőraktárt Aradon. A külföldi áruházaokál, különösen a berlinieknél terjedt el az a szokás, hogy leltározás idején összes cikkekre nagyon jelentékeny árkedvezményt szabnak ki. Porter Vilmos, aki mindenben a külföld mintáját követi, szintén elhatározta, hogy mai naptól fogva a leltározó t cipőket rendkívüli árkedvezménynyel boosítja áruba. Erről a közönség rövid uton meggyőződést szerezhet, ha Porter Vilmos Nagy Áruházát a Szabadság-téren meglátogatja, avagy írásbeli randelést tesz. Különben helyben cipő választékokat is küld a cég bármely mennyiségben es bárhová kora reggeltől késő estig. A Porter cég, mint ismeretes, a legfinomabb lábbeliket tartja raktáron, férfiak, hölgyek és gyermekek részére. Tíz korona bevásárlásnál minden vevő ingyen fényképet kap. Tel-fon 324.

— **Nátha, köhögés, rekedtség, nyálkásodás és torokbeli ingernek kitűnő hatása a *Senega* melpasztilla.** Kapható Kossuth gyógyszerárában, Boros Béné-tér 15. (Dengl ház.) Földes Kelemen Deák Ferenc-utca. Ara egy korona. 43

— **Szoba illatok a legfinomabb minőségekben.** 1 üreg 70 fillér Vojtek és Weisznál Aradon. 44

Egy művész-pár válópüre.

(Családi jelenetek a színpad miatt.)

— Aradi Közlöny távirati értesítése. —

Arad, január 21.

Körülbelül hat esztendővel ezelőtt *Beck* Vilmos, a budapesti m. kir. operaház kitűnő baritonistája feleségül vette *Kertész* Ellát, aki abban az időben a Nemzeti Színház tagja volt.

Kertész Ella férjhez menetelekor bucut mondott a színpadnak, s a művészházasság az első években zavartalanul boldog volt. Ismeretes de log azonban, hogy aki csak egyszer beléköstött a színpadi dicsőségbe, akinek csak egyszer is része volt ünneplő tapsban és kibívásokban, az nem tud többé elszakadni a színpadtól, első szerelmétől. Az anyakönyvvezető elött kötött házasság sohasem olyan erős, mint a Tháliával kötött frigy.

Kertész Ellát is vonzotta vissza a színpad, s e miatt heves családi jelenetek támadtak a házaspár között. *Beck* Vilmos ugyanis hevesen tiltakozott ellene, hogy felesége ismét visszatérjen a művészethez, amely édessége mellett is sok keserű csalódást kínál.

Időközben történt, hogy a Vigszínház vendégszerelésre hívta meg *Kertész* Ellát. A férj tiltakozott ellene, de eredménytelenül. A fiatal bájos asszonyka bizony föllépett, sikert aratott, s mihamar szerződést is kötött a Vigszínházzal.

Ettől kezdve a házastelek utja kettévált. *Kertész* Ella elhagyta a férjét, aki erre hűtlen elhagyás címén megindította a válópórt. A budapesti törvényszék el is választotta a művészpárt, s ma *Skoff* Iván bíró előadásában a budapesti kir. ítélőtábla is helybenhagyta ezt az ítéletet.

Mondják, hogy a művésznő, mihelyt a Kuria is elválasztja az urától, felesége lesz *Góth* Sándornak, a Vigszínház egyik kedvelt fiatal művészenek.

TÖRVÉNYKEZÉS.

§ Szabadrábra helyezett fogoly. Kirics Porfirné született Csudár Gyula, aki szándékos emberölés vádjá alatt állván, az aradi ügyész-ség fogházában máig vizsgálati fogoly volt, ma szabadrábra helyeztetett. A nagyváradi királyi tábla ma délután táviratilag rendelte el a fogoly azonnal való szabadonbocsátását, ami rögtön meg is történt.

§ Az izgató képviselő pere. Nyitráról jelentik, hogy a nyitrai törvényszék ma folytatta Veszelovszky országos képviselő izgatási pörének tárgyalását. A tanúkihallgatás során Matolay és Zsilinszki községi jegyzők tettek vallomást, a mely igen terhelő adatokat nyújtott Veszelovszky ellen. A tárgyalás folyik.

§ Börtönre ítélt bírósági végrehajtó. Sulyos pénzzavarban volt tavaly július elején Ladányi György budapesti végrehajtó és nagy szorultságában megtartotta és saját céljaira használta fel a Pesti Viktoria gözmalom javára árverésen befolyt 987 koronát, a Gencsy Elemér javára befolyt 843 koronát és az özv. Tötösyné számára lefizetett 29 koronát. Ladányi a felettes hatóságának beadott jelentéseiben ezen felekről hamis jelentéseket tett s a midőn az egyik kárvallott feljelentette, a kárt megtérítette. A fegyelmi s később a bünvádi eljárást mindannak dacára megindították Ladányi ellen, a kít a törvényszék vád alá helyezte. A budapesti kir. törvényszék azonban gondatlan mulasztásnak minősítette a vádlott manipulációját s felmentő ítéletet hozott. A tábla ezzel szemben bünsnek mondotta Ladányit a hivatalos sikkasztás vétségében s ezért egy havi fogházra s állásának elvesztésére ítélte. A kir. kuria ma tartott főtárgyalásán Katona Béla koronaügyész helyett s indítványára még súlyosabbnak minősítette Ladányi György bűnét s büntetését 6 havi börtönre emelte fel, felebbvalóinak beadott hamis jelentését közokirathamisításnak véve s így a hivatalos sikkasztáson kívül még egy másik büntetést is állapított meg.

Vasuti közlekedés.

— Érvényes 1904. évi január hó 1-től. —

ARADROL		ARADRA	
Budapest felé indul:		Budapest felől érkeznek:	
Nagyváradra reggel	5.10	Személyvonat reggel	6.05
Gyorsvonat reggel	8.18	Személysz. tv. reggel	9.10
Személyvonat d. e.	11.20	Gyorsvonat délelőtt	11.51
Gyorsvonat délután	4.21	Személyvonat d. u.	3.32
Személysz. tv. d. u.	4.45	Gyorsvonat este	7.11
Személyvonat este	9.35	Szv. Szolnokról este	9.—
Erdély felé:		Erdély felől:	
Személyvonat reggel	6.35	Soborsinról reggel	6.59
Gyorsvonat délután	12.11	Gyorsvonat reggel	8.08
Soborsinig délután	2.04	Személyvonat d. e.	10.50
Személyvonat d. u.	4.07	Radnáról délután	2.36
Radnára délután	6.35	Gyorsvonat délután	4.06
Gyorsvonat este	7.18	Radnáról vas. és ün. e.	8.13
		Személyvonat este	9.05
Temesvár felé:		Temesvár felől:	
Személyvonat reggel	6.15	Vegyesvonat d. e.	10.43
Személyvonat d. e.	11.56	Személyvonat d. u.	3.44
Vegyesvonat délután	5.—	Személyvonat éjjel	10.59
Szeged felé:		Szeged felől:	
Személyvonat reggel	5.—	Személyvonat reggel	8.35
Vegyesvonat reggel	7.10	Vegyesvonat este	7.06
Személyvonat d. u.	4.11	Személyvonat éjjel	10.33
Brád felé:		Brád felől:	
Személyvonat reggel	6.25	Gurahonról svz. reg.	8.03
Vegyesvonat d. u.	12.06	Vegyesvonat délelőtt	11.—
Gurahonc svz. d. u.	4.30	Személyvonat este	6.56
		Pankotáról svz. este	9.20

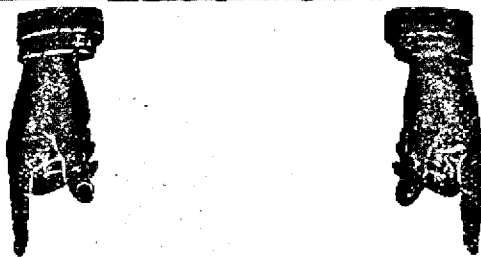
Motormenetek

Arad—Városháza és Mezőhegyes között.

Battonya felé reggel	8.04	Mezőhegyes felől reg.	6.48
Battonya felé d. u.	12.01	Battonya felől d. e.	11.30
Mezőhegyes felé este	5.29	Battonya felől d. u.	4.01

Arad—Uj-Szt.-Anna—Kétegyháza között.

Kétegyháza felé reg.	6.10	Kétegyháza felől d. e.	12.—
Kétegyháza felé d. u.	12.35	Kétegyháza felől este	6.06

VÉGELADÁS!

Könyv,
zenemű,
papír,
írószerszám,
irodai kellékek
doboz papirok,

stb. stb. ezen szakmabeli áruk

hatóságilag engedélyezett

Végeladása

a mai naptól.

Beszerezési árak!

Révész Nándor

könyv-, zenemű- és
papirkereskedése

ARAD,

minorita palota. 289

Üzleti, kirakati, vil-
lany és gázberende-
zés is eladó!

Végeladás!

NAPIREND.

Január 22. Péntek. Róm. kath. naptár: Vince. — Protestáns naptár: Vince. — Görög-keleti naptár (január 9.): Polieukt. — A nap két 7 óra 24 perccel, nyugszik 4 óra 26 perccel.

Kölcsey-könyvtár. Nyitva van hétfőn, szerdán és szombaton délelőtt 11 $\frac{1}{2}$ —12 $\frac{1}{2}$ óráig; kedden, csütörtökön és pénteken délután 1 $\frac{1}{2}$ —2 $\frac{1}{2}$ óráig; vasárnap és ünnepnapokon zárva. Helyiség: Erekllyemúzeum helyisége mellett ülésterem.

Időjárás. A központi meteorológiai-intézetnek Aradra küldött táviratai szerint a mai napra a következő időjárás várható: Enyhébb, délen elvélve csapadék

KÖZGAZDASÁG ÉS KÖZLEKEDÉS.

Budapesti áru- és értéktőzsde.

— Az Aradi Közlöny távirati tudósítása. —

Budapest, január 21.

Déltőzsde. Buzakinál mérsékelt, vételkedv javult. Kedvező irányzat mellett 22,000 métermázsza került forgalomba, szilárdan tartott, közben néhány fillérrel drágább áron. Egyéb gabonanevek kedvezők. Időjárás enyhe. Estitőzsde. Berlin $\frac{1}{4}$, Páris 5 magasabb.

Zárulat 12 órakor:

Buza áprilsra	7.88—7.89
Buza októberre	7.68—7.69
Rozs áprilsra	6.63—6.64
Rozs októberre	—
Zab áprilsra	5.50—5.51
Zab októberre	—
Tengeri májusra	5.29—5.30
Tengeri októberre	—
Repce augusztusra	11.50—11.60

Zárulat 5 órakor:

Buza áprilsra	7.88—7.89
Buza októberre	7.68—7.69
Rozs áprilsra	6.62—6.63
Rozs októberre	—
Zab áprilsra	5.50—5.51
Zab októberre	—
Tengeri májusra	5.29—5.30
Tengeri októberre	—
Repce augusztusra	11.50—11.60

Zárulat 5 órakor:

Oszták hitelrészvény	674.25
Magyar hitelrészvény	770.50
Leszámitolóbank részvény	460.50
Rima-Murányi vasmű részvény	485.—
Oszták-magyar államvasuti részvény	671.50
Közuti vasut	590.50
Városi villamos vasut részvény	330.50

Budapest-kőbányai sertéskereskedelem.

— Január 21. —

Magyar elsőrendű: Öreg nehéz páronként 400 kilogrammon felüli súlyban 115—116 fillérig; öreg közep páronként 300—400 kilogramm súlyban — fillérig; fiatal nehéz páronként 320 kilogrammon felüli súlyban 118—119 fillérig; fiatal közep páronként 251—320 kilogramm terjedő súlyban 117—118 fillérig; fiatal könnyű páronként 250 kilogramm terjedő súlyban 117—118 fillérig.

Szerbiai: Nehéz páronként 260 kilogrammon felüli súlyban 117—118 fillérig; közep páronként 240—260 kilogramm terjedő súlyban 116—117 fillérig; könnyű páronként 240 kilogramm terjedő súlyban 112—114 fillérig.

— Fizesékteletlenségek. A bécsi Creditoren Verein a következő fizesékteletlenségekről tesz jelentést: Markovits Manó Szatmár. — Geyen Károly, Budapest. — Jansojak József Ada. — Nuszbaum Armin, Alvinc. — Reichl Ignác, Zágráb. — Adler Soma, Eger. — Koth Albert, Sopron. — Szabadfy Nep. János, Vép. — Goldberger Károly, Petrovác. — Kulcsár Samuel, Szentés. — Klein Lajos és fiére, Bécs és Szeged.

Nemzeti színház.

Bérlét 111. sz. Páratlan.

Pénteken, 1904. évi január hó 22 én:

K.-HEGYESSY MARI mint vendég:

A kaméliás hölgy.

Dráma 5 felvonásban. Irta: Ij. Dumas Sándor. Fordította: Szemere Attila

S Z E M É L Y E K:

Duval Armand Könyves J.	Az orvos	Jukász S.
Duval Georges Békés Gyula.	Gauthier M.	Hegyessy M.
Rieux Gaston Bónis Lajos.	Nichette	Aranyosy J.
Saint Gaudens Ligeti V.	Prudence	Bácsné.
Gusztáv	Simon Jenő.	Szilassy J.
Giray gróf	Győre Alajos.	Gőz Aranka.
Varville Artur Maribázi M.	Olympe	Juhai József.
	Arthur	

Közdete este 7 óra fél órakor.

Kerpel Izsó

60,000 kötetes kölcsönkönyvtárába

Aradon, Andrássy-tér 20. sz. (Fischer Eliz-palota.)

Városi és megyei telefon: 385.

a következő újdonságok érkeztek:

Magyarban: *Bánffy*: Tanulmányok, *Szomaházy*: Két cigaretté közt, *Moór F.*: Éva, *Pollák J.*: Erősek és gyöngék, *Tóth B.*: A magy. anekdotk. VI., *Jakab O.*: Pihenő, *Heijermann*: Ghetto, *Wildenbruch*: Kis mama, *Martos*: Bob heceg, *Wolfner*: Meddő küzdelem, *Beck*: Új nemzedék, *Toldy*: Jozsukák, *Pierce*: Szenvedélyek harca, *Tolsztoj*: Korunk rabszolgasága, *Smiles*: Takarékoság, *Mikszáth*: Mikor a mécses már csak pislog, *Akli Miklós*, *Almanach 1904*, *Benicskyné*: Méta, Két Mária, *Jókai*: A hol a pénz nem Isten, *Lux T.*: Marcsa gondolatai, *Gáspár*: Hét év a tengeren stb. stb. Ifjúsági iratok: *Bársony*: Rab király, *Lőrinczy*: Hűség: szívek, *Kiss G.*: Rákóczi csillaga, *Mártha* naplója, *Tutsek*: Az élet iskolája, *Az édes otthon*, *Tábori*: Strepka stb.

Németben: *Ch. mpel*: Goldene Blumen, *Bilse*: Aus einer kleinen Garnison, *Kahlenberg*: Rheinfall, *Nixchen Waldow*: Die rote Locke, *Wolzogen*: Onkel Oszkar in Amerika, *Ompteda*: Denise, *Erhard*: Die Rose v. Haff, *Mereely*: Die Pariser Range, *Berdau*: Uncle Sams Nichte, *Bernhard M.*: Das Corpus delicti, *Richlieux's*: Memoiren, *Berdau*: Jankeedoodle — Dolly, *Fothergill*: Der Konzertmeister, *Ohnet*: Der Gifthändler, *Kipling*: Das Mädchen aus Birma, *Reuter*: Lieselotte, *Willy*: Claudine geht, *Jensen*: Unter heisser Sonne, *Megede*: Sport, *Herzog*: Die von Niederheim, *Hedenslyer*: Der Majorats-herr, *Roda*: Frä. Milänes Ubr, *Dr. Faust*: Was uns Frau Venu erzählt, *Dickens*: Die Pik-wiker, *Hornung*: Einbrecher aus Passion, *X.*: Briefe die ihn nicht erreichten, *Willy*: Die Geliebte des Prinzen Jean, *A.*: Ein Minister in der Kütte, Das graue Haus, *Kürstenstein*: Die Spitzenkönigin, *Fels G.*: Die Rosenkränzer, *Valles*: Vingtras junge Lelden, *Thieme*: Der Fall Grembalsky, *Erlor*: Kriminalgeschichten, *Erhard*: Gräfin Ruth, *Taylor*: Quenqueza etc.

Franciaiban: *Nielle*: Mon roman au Niger, *Willy*: Claudine s'en va, La maitresse du prince Jean, *Rosny*: Tnerése Degaudy, *Prévost*: Dernières lettres de femme, *Jourdan*: Beaumignon etc.

Angolban: *Craig Mrs.*: Agatha's husband, *My mother and Y*, *Crawford*: Katharine, *Marsh Mrs.*: The rose of Ashurst etc.

Az új magyar kölcsönkönyvtári jegyzék megjelent és már kapható. Havi kölcsön díj 1 kor. 20 fill. vagy kötetenként 8 fillér.

Vidéki bérlet is a legfigyelmesebb kiszolgálásban részesülnek.

A könyvek újak és tiszták.

30,000 kötetes

zenemű-kölcsöntár,

melyben minden újdonság megjelenés után azonnal kapható.

259 oldalas zenekölcsöntári jegyzék ára 40 fillér.

Ugyane cég Andrássy-téri könyv-, papír- és zenemű kereskedésében óriási mennyiségű antiquár könyvek és hangjegyek árusítatnak meglepő olcsó árakon.

Egész könyvtárak vétele és eladása. Olvasó egyleti és casinói könyvtárak igen méltányos árakon való kiegészítése és berendezése. — Egy orvosi könyvtár olcsón eladó.

Irodai cikkek, festőkellékek és üzleti könyvek nagy választéka.

Pontos kiszolgálás vidékre is. Szolid árak. Keressem a *Kakas Márton*, *Mátyás Diák*, *Vasárnapi Ujság*, *Borsszem Jankó*, *Fliegende, Hét*, *Új Idők*, *En Ujságom* és *Magyar Figaró* utóbbi évfolyamait füzve, vagy kötve. 104

REGÉNY-CSARNOK.

Az Antikrisztus csodái.

— Regény. —

Írta: Lagerlöf Zelma.

Az Aradi Közlöny-nek fordította:

Cholnoky Viktor. [49]

(Folytatás.)

Donna Micaela mozdulatlanul feküdt s azt gondolta, hogy ő megmenthetné volna G e ánót, de nem akarta! Ez maga előtt is érthetlenségnek tűnt mo t fel. Elkezdte f l sorolni mindazokat az okokat, amelyeket f l hozhatott arra, hogy engedje Gaeánót a veszed-mébe rohanni. Gaeánó i t nagadó és szociálista volt és lázadást akart szit ni.

— Szépséges gyermekem — szólt donna Eliza. — Szépséges fam! Ott kiem Angliában már híres ember volt s csak azért jött haza, hogy segítsen rajtunk, szegény sz ciliakon. S most elkelik, mint egy banditát! Azt mo dják, csaknem agyonlőtték, mint a törb. T I n jobb is lett volna, ha megteszik, cavaliere? Jobb volna tudom őt a temető földjében, mint a t m-lőc fenekén! Hogy fogja el iselni ezt a sok f j da mat? Nem álja ki, belebetegszik, nemsozára meghal!

Mikor Eliza ezt kimondta, donna Micaela kiragadta magát a kábula á ó s főleme k-dett a diványról. Keresztül tamolvaott a szobán s belépe t apjához és donna Elizához, hol halavá nyan, min a szegény, meggyilkolt Giannita. Olyan gyenge volt, hogy nem m-rt keresztül menni a szobán. hanem megalt az ajtóban s nekitámaszkodott az ajtófelának.

— Én vagyok az — szolt, — Donna Eliza, én vagyok az . . .

A szó nem akarta elhagyni az ajkát. Azon való kétségbe-sésében, hogy nem tudott beszélni, ökö be s-orította a kezé.

Donna Eliza azonnal odaugrott hozzá. Átölelte, hogy támogassa, anélkül, hogy törődött volna vele, hogy donna Micaela el akarja lökni magától.

— Bocsás-on meg nekem, donna Eliza, — szolt a ig hallható hangon — én tettem ezt.

Donna Eliza nem ig-n hallgott rá, hogy mit mond. Láta, hogy Micaelának láza van s azt hitte, hogy fantáziál.

Donna Micaela ajkai mozogtak, látszott, hogy mondani akar va amit, de csak egy pár tör dezett szót lehetett megérteni. Lehetet en volt megtudni, hogy mit akar.

— Elene épp úgy, mint az apám ellen, — hajtogatta egyre.

Aztán a t mondta, hogy mindenki szerencsétlené lessz, aki őt szereti.

Donna Eliza leülte egy székre s Micaela ekkor a kezére borult, csószogatta a ráncos uj jait s kérte, hogy b csássa meg neki, amit cselekedett.

Hogyae, hogyne, donna Eliza megbocsát. Donna Mica-la élesen a szemébe nézett nagy, láztól szilaj szemével s azt kérdezte, hogy igazán megbocsát e.

Igazán, igazán!

S az asszony ekkor ráhajtotta fejét donna Eliza vállára s zokogni kezdett! aztán köszönte a jóságát s azt mondta, hogy nem tudna élni, ha meg nem bocsátana neki. Senki ellen olyan nagy vétket nem követett el, mint ő elene. Megbocsátja-e?

— Igen, igen, — mondta újra donna Eliza s nem gondolt egyebet, mint hogy donna Micaela a láztól s rémülettől fantáziál.

— Olyan valamiről van szó, amit meg kell neked mondanom, — szolt donna Micaela. — Én tudom, te nem tudod. Sohasom fogsz nekem megbocsátani, ha meg tudod.

— Bizonyára meg fogok bocsátani! — szolt donna Eliza.

Igy beszéltek még jó ideig, anélkül, hogy megértték volna egymást; de az öreg donna Elizára nagy jótétemény volt, hogy volt valakije ezen az éjszakán, akiről gondoskodhatott, akit vigasztalhatott, akinek erősítő orvo-cseppeket adhatott be. Jó volt, hogy van va'akije, aki a vál ára teszi a fejét s panaszkodik és zokog a fájdalomtól.

(Folytatása következik.)

Szeszület.

— Január 21. —

Mai jegyzé-eink: Kész árú nagyban nyers szesz 115 korona, kicsinyben 117 korona; finomított szesz nagyban 118 korona, kicsinyben 120 korona hordó nélkül, per 100 liter %, be értve 70 korona fogyasztási adót. Szárított moslék 12:80—13— korona mmázsánként.

IDEGENEK ARADON.

— Január 20. —

Fehér Kereszt szálloda Majrszky Béla polgármester Nyiregyháza. — Dr. Kovács Elek kir. közjegyző Nyiregyháza. — Balla Jenő városi tanácsos Nyiregyháza. — Weinzerl Gyula körjegyző Zabola. — Hinterseer Ulrik gyáros Temesvár. — Deutsch Nátán utazó Bécs. — Papp János gyógyszerész Nagyenyed. — Luck Rikárd utazó Freudenthal. — Fried Vilmos utazó Bécs. — Kemper Miklós utazó Bécs. — Pekczek József utazó Bécs. — Kende Ignác utazó Bécs. — Csillag József utazó Bécs. — Hendlich Emanuel utazó Budapest. — Hagel Vilmos utazó Budapest. — Schlesinger Sándor utazó Bécs. — Kepes Lajos igazgató Nagyhalmagy. — Krausz Rubin utazó Budapest.

Központi szálloda. Dr. Dénes Jakab ügyvéd. Buttjin. — Dr. Steiner János ügyvéd Lippa. — Kopony Vilmos borkereskedő Brassó. — Elger József utazó Bécs. — Wertheimer Sigfrid utazó Budapest. — Reisner Zsigmond malomtulajdonos Gyula. — Friedman Ferenc utazó Apatin. — Rosenberg Miksa utazó Bécs. — Deutsch Massa kerekedő Bécs. — Varga Antal utazó Budapest. — Grossmann Miksa utazó Budapest. — Laub Leo utazó Bécs. — Löwenberg József utazó Bécs. — Weisz Miksa utazó Budapest. — Silberstein Zsigmond utazó Bécs. — Hódi Ferenc gyáros Berliu. — Fericsán János gazdákodó Agris. — Leukucza János földbirtokos Honoj. — Spitzer Miksa utazó Bécs.

SIMALYA KÁROLY

Arad és vidéke polgári temetésrendező vállalata.
Arad, Andrássytér 20. Telefon: 515.

Kovács János László, máv. főkalauz a maga, valamint az alólírottak és kiterjedt rokonsága, ismerősei és jó barátai nevében is mély fájdalomtól megtört szívvel jelenti a felejtethetetlen jó nő, testvér, meny, nagynéne, sógornő, rokon és barátónő

Kovács János Lászlóné szül. Kandler Erzsébetnek

1904 január hó 20 án, esti 7 órakor, életének 22 ik s boldog házassága 8-ik évében, a haldoklók szentségének ájtatos felvétele után történt gyászos elhunytát.

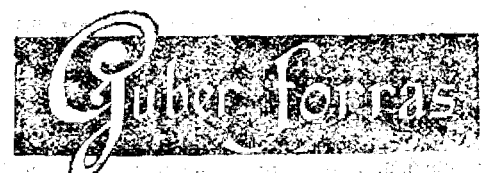
A boldogultnak földi maradványai január hó 22 én, délután 3 órakor fognak Boros-Béni 15. számú gyászházból a felső temetőben levő külön sírhelyen örök nyugalomra helyeztetni.

Az engesztelő szent mise-áldozat az elhunytnak lelki üdvéért pedig január hó 25 én délelőtt 10 órakor fog a főt. Minorita atyák templomában az egek Urának bemutatattatni.

Arad, 1904. január hó 21.

Legyen a hant könnyű poral felett!

Kovács Mihály és neje Kremmer János, szül. Blaskovits Veronika, Zsifkó István, apósa és anyósa. Kovács József és neje szül. Schwarz Erzsébet, Szirmay István és neje szül. Kovács Teréz, Kandler Borbála, Kovács Sándor, Zsifkó Istvánné szül. Kovács István, Kandler Katalin testvérei. Uv. Kandler Károlyné szül. Sauter Ágnes, sógorai és sógorai.

Leghatásosabb

arzen

és

vasas-víz

vérzegénység, női betegség, ideg-, bőrbetegségek stb. ellen. Kapható minden ásványvíz kereskedésben, gyógyszerárban és drogueriarban. 3495

Arad legnagyobb
óra és ékszerraktára.

DEUTSCH IZIDOR

óras és ékszerész

ARAD, TEMPLOM-UTCZA

Minorita-palota.

Alkalmi vételek és eladások.

Legnagyobb választék és legolcsóbb
bevásárlási forrás.

Ékszertárgyak,

tört arany és ezüstneműek kész-
pénzért a legmagasabb árrban meg-
vétetnek vagy más új tárgyakra
átcsereoltetnek. 22

— Kéretik kísérletet tenni. —

Magy. kir. államvasutak igazgatósága.

56169—1904. F. IV. sz.

Hirdetmény.

Ezennel közhírré tétetik, hogy
a vasuti kocsikban és az állomási
helyiségekben elhagyott tárgyak,
u. m. bőröndök, táskák, kalapok,
ruha- és fehéreneműek, botok, nap-
ernyők és esernyők stb. az alább
felsorolt állomásokon árverés alkalmával
azonnali készpénz fizetés mellett
el fognak adani:

állomáson	1. évi január hó
Szeged	25-én d. u. 2 óra
Debreczen	26-án d. u. 2 óra
Budapest, 1904. évi január hó.	

Az igazgatóság.

(Utánnnyomás nem díjaztatik.)

Tanulók

felvétetnek
az Aradi Nyomda Rész-
vénytársaságnál.

584—1904.

Hirdetmény.

Az 1903. évi december hónap-
ban engedélyezett íalmérések vár-
ható forgalmáról az aradi m. kir.
pénzügyőri biztosság által bet-
jesztett összeirási jegyzék 6 d. rab
ívet az állami jövedékről szóló
1899. évi XXV. t. cz. 17. § a és
az erre vonatkozó új 17 § a és
értelmében 1904. évi január 14-
ő számítandó 8 lapra a fogyasztási
adófelügyelőség hivatalos helyisé-
gekben közszemlére azzal tesszük
ki, hogy azokat az érdekeltek,
névszerint R. ngsburg Mór és fia,
Klein Benjamin, Stern Jakab,
W. inberger Mór, ki-k. H. rovitz
Erzsébet és W. anacsek Mátys, a
kik italm rési engedélyt kaptak
nem csak megtekintethetik, hanem
az azokban kitüntetett forgalmi
adatokra nézve az érdekelteken
kívül a kereskedelmi terület és
ipar terület és nyitott be a vá-
rasi fogyasztási adófelügyelőség
észtvételeket.

Arad, 1904. évi január hó 9 én.

A városi tanács.

Alkalmi meglepetés!

Ajánlok

Disz-levélpapirokat

Margaret Mille Ivory, Etoile française, Mot á la poste,
Szepest len, minden színben és minden alakban rend-
kívül díszes dobozokban.

Továbbá

Aquarel- és olaj festő-szekrényeket,
emlékkönyveket, disznaptárakat, stb. stb.

A most legdivatosabb

Isabey névjegyek

csakis nálam készülnek a legszebb kivitelben. (Aján-
lom idejében megrendelni.)

Végezetül

Fényképező gépeket és fénykép ozikkeket eredeti gyári árak mellett.
Levelező-lapok a képzelhető legnagyobb választékban.

Vagyok mély tisztelettel

B L O C H E H.

papirkereskedése, könyvnyomdája, fényképezőgépek raktára.

Mindenki meg lesz elégedve.

Nagy lelkesedéssel

és elismerőleg nyilatkoznak a theafogyasztók, a Sultán
rum és a Sultán thea keverékekkel készített élvezetes italról.

Sultán Rum,

mely a thea ak rendkívül kellemes és finom zamatot kölcsö-
nöz. Ára egy fél literes üvegnek 80 kr., 1 literes üvegnek
1 frt 50 kr.

Sultán Thea,

mely öfélé legjobb fajta keverékből áll. Ára: 1 deka 10 kr.,
1/8 kíó 1 frt, 1/4 kíó 2 frt.

Tyukszem és szemölcs ellen

eddig páratlanul áll a hatás és egyedül biztos szer, a Ha-
jós-féle

ANAGALLIN.

Egy üvegnek az ára 35 kr.

Fenti szerek kizárólag kaphatók:

Hajós Árpád

gyógyszertaraban az Isteni Gondviseléshez

Arad, Andrassy-tér 22. sz., a megyehazzal szemben.

Kutakat épít,
mélyit és fur
Licsmann József

kutmeister

Arad, Wesselényi-utca 36. sz.

Különlegesség

hegyi sziklákban is.

Telefon 242. sz.

Kerékpár és varrógép
raktár!

Kalmár * *

* * József

villanyműszerész

ARAD, Salacz Gyula-utca 2. sz.

(Központi szállodával szemben.)

Varrógépek és kerékpárok

kedvező részletfizetések mellett
kaphatók.

Készít telephon és villanycsengő
berendezéseket.

Nagy szakszerű javító-műhely!

278—1904 pm.

Hirdetmény.

Az arad esznádi egyesült vas-
utak aradi műhelytelepének kibő-
vítéséhez Arad sz. kir. város ha-
tárában szükséges földterületnek
kisajátítását a m. kir. kereskede-
lemügyi ministerium elrendelvény,
ezen körülményt azzal teszem
közzé, hogy a kisajátítási terv
megállapítása és a kisajátítási ár
meghatározása céljából 1904. évi
február hó 15 én d. e. 9 orakor
Arad sz. kir. város emelti tanács-
termében tárgyalás fog tartani s
hogy folyó évi január hó 22-től
február 5-éig bezárólag a tervek
és összeírások hivatalos helyisé-
gekben közszemlére kitétettek.

Arad, 1904. évi január hó 19-én.

Institóris,
polgármester.

A k i n e k

ismeretség híján

házasárra,
nevelőre,
üzletvezetőre,
könyvelőre,
segédre,
ispánra,
gazdatisztra,
kulcsárra,
vinczellérré,
kertészre,kulcsárúrra,
gazdasszonyra,
szakácsúrra,
szobaleányra,
házi- vagy
irodaszolgára,
pénzbeszedőre,
házmesterre,
stb.-re
van szüksége**A k i**

eladni kíván

butort,
zongorát,
bort,
gyümölcsöt,
gabonát,üzletet,
műhelyt,
lakást stb.;
vagy**A k i**

bérbeadni kíván

birtokot,
házat
vadászterü-
letet,halászatot,
telket,
kocsit,
lovat,**A k i**mindezeket vétel vagy bérbevétel cél-
jából keresi;**A k i**valamely állást betölteni kíván: legbizto-
sabbban érte, ha az**„ARADI KOZLÖNY“**

kis hirdetés

rovatát használja.

Apró hirdetésekre

szolgáló levelezőlapok kaphatók

Aradon:**Révész Mándor**

Könyvkereskedésében, Andrassy-tér, Minorita-palota

Ifj. Klein Mór

Könyvkereskedésében, Atzél Péter-utca.

Kerpel Izsó

Könyvkereskedésében, Andrassy-tér.

Keppich Zsigmond

Papírkereskedésében, Andrassy-tér.

Ozv. Hammerschlag L.-né

dehánytőzsdéjében, Andrassy-tér.

Kis tőzsdében

Templom-utca.

Kohn László

Waggongyárban.

Hoffmann József

Házkereskedésében, Forray-utca.

Bauer Gyula

dehánytőzsdéjében, Andrassy-tér.

Reményl

Le-ele van a kiadóban.

Egy kitűnő Schunda-féle cimbalom jutányos
áron eladó. Bővebbet: Boros Béni-
tér 11. szám alatt. 280**Weitzer János toll.**

Nikkelozott acélból.

Kapható: Ingusz I. és Fiaintól.
Telefon 512.**Egy utcái uri lakás,**mely 4 szoba, alkoven (parkett és
gázvilágítással), konyha, cseléd-
szoba, fürdőszoba, kamara és a
megfelelő mellékhelyiségekből áll,
február 1-től átadandó. Cím a ki-
adóhivatalban.Egy teljesen jó karban levő két
lóerejű**Gáz-motór,**amely most is üzemben van, méltó-
nyos áron eladó. Bővebbet a ki-
adóhivatalban**Reisender**der in Comitaten Arad, Csanád,
Békés, Bihar, Hunyad, Torontál,
Krassó-Szörény & deren Umge-
bung mit besseren Gemischtwa-
renhändlern verkehrt kann sich
durch den Verkauf lukrativer
Massenartikel (von der Specerei
Branche) die im jedem Geschäfte
gebraucht werden gute Provision
verdienen! Keine Muster! Provi-
sion wird sofort ausbezahlt! Leicht
verkauflich! Ständige Nebenbe-
schäftigung! — Offerten von nur
solchen Herren sub „Fabriksvertre-
tungen“ Budapest, Hauptpost Pos-
terestant. 288**Nagy**arany-, ezüst- és ékszer-
javító műhely!A n. é. közönség becses tudomására
hozom, hogy az eddig Bonts-házban léte-
zett Papp Kálmán utóda-félearany- és ezüst-
műhelyemet

Forray- és Rövid-utca sarok

(Hajek-féle üveg-udvarba

helyeztem át,

és mint eddig, úgy ezentúl is mindennemű
javításokat olcsón és pontosan eszközök,
valamint régi törött arany és ezüstneműt
legmagasabb árért veszek vagy újat át-
munkállok. 53A n. é. közönség becses bizalmát to-
vábbra is kérem, tisztelettel

Papp Kálmán utóda.

M. kir. szabadalmazott

Tűzi fecskendőkés hozzávaló mindennemű tömők
(csövek)**Községeknek legalkalmasabb,** mert homokos és sáros víz
használatánál sem tagadják meg
a szolgálatot, — a gép jó műkö-
désért 8 évi jótállás (ingyen javítás).

M. kir. szabadalmazott

Borszivattyukés hozzávaló legjobb minőségű
gumi csövek gyári áron.
A szivattyu hengerből a bor utolsó
cseppig kifolyik, ezáltal a szivattyu
nem romlik és a bort nem ronthatja
a gépezet jó működéséért 8 évi
jótállás, ingyen javítás.**K u t a k**

a hozzávaló csövekkel gyári áron

Hönig Frigyes

harangöntőnél 85

Arad, Rákóczy-utca 28. sz.

Mindennemű javítások elfogad-
tatnak

ALAPITOTT 1890.

Augenstein K. Alajos

házasságközvetítő intézete

Budapest, VII., Wesselényi-utca 54. szám.

Közvetít házasságokat biztos sikerrel 6 hét alatt.
Eddig több ezer házasság sikerült. — Válaszbélyeg. 73

ALAPITOTT 1890.

Közvetítési díjat nem számítok.

Elsőrangú pénzügyet képviselőként azon megbizás-
sal vettem át, hogy a tisztelt felektől, kik kölcsönért,
bizalommal hozzám fordulnak, közvetítési vagy becslési
díj sem általam, sem pedig az intézet által, nem lesz
felszámítva.**Ajánlok****földbirtokra,**

városi jó fekvésű, biztos bérjövédelmet hozó

házakra

törlesztéses kölcsön nyerhető következő feltételek mellett:

4 ⁰ / ₁₀₀	kamatra, 50	évi törlesztésre
4 ¹ / ₂ ⁰ / ₁₀₀	"	40 ¹ / ₂ " "
4 ³ / ₄ ⁰ / ₁₀₀	"	35 " "
5 ⁰ / ₁₀₀	"	30 " "

**A tőke kamatfizetéssel együtt félévi részle-
tekben törlesztetik.****A kölcsön középpénzben fizettetik ki.**Magasabb kamatu kölcsönök convertáltak. Ki és be-
táblázási költségeket kívánatra előlegezem. Kölcsönajánla-
tokat elfogad s minden felvilágosítással készséggel szolgál**Berger József**

irodája

Arad, Andrassy-tér 8. sz., a Minorita templommal szemben.

Közvetítési díjat nem számítok

Sürgös figyelmeztetés!

Üzletünkben feltalálható legfinomabb s valódi

OROSZ-TEA

különként 10—36 kor.-lg

mellőzhetővé teszi, hogy ezen cikket Bécs, Trieszt,
avagy Hamburgból szerezzük be; mint azt számos tea-
fogyasztó háznál eszközlik.Megrendelés előtt kérjük cégünknel próbát esz-
közölni.

Teljes tisztelettel

Vojtek és Weisz.**RUM**

legfinomabb minőségekben s igen jutányos áron mellett.